

**GETUIGENISSEN UIT HET GEWIJDE
LEVEN IN HET LICHT VAN “FRATELLI TUTTI”**

UISG BULLETIN

NUMMER 175, 2021

INLEIDING	2
DE VORMING VOOR HET RELIGIEUZE LEVEN. HET OPBOUWEN VAN DE HOOFDZAKEN	4
<i>Zr. Michelle de Silva, SMSM</i>	
DE HEDENDAAGSE UITDAGINGEN VAN DE KERKELIJKE GEMEENSCHAP IN HET LICHT VAN DE ENCYCLIEK “FRATELLI TUTTI”	11
<i>P. Fabio Baggio, C.S.</i>	
WIJ ZIJN “FRATELLI TUTTI” BRIEF VAN DE UISG-COMMUNITEIT IN LAMPEDUSA	17
<i>Zr. Maria Ausilia, Zr. Franca, Zr. Paola</i>	
DIALOOG IN EEN PERIODE VAN GEWELD: EEN HERLEZING VAN DE MENSELIJKE BROEDERSCHAP VANAF DE BASIS	22
<i>P. Christophe Roucou</i>	
LEVENSGETUIGENIS IN HET LICHT VAN HET BEZOEK VAN PAUS FRANCISCUS AAN IRAK	31
<i>Zr. Hayat elkass Mussa</i>	
DE INSPIRATIE VAN DE HEILIGE FRANCISCUS IN DE ENCYCLIEK “FRATELLI TUTTI”	35
<i>Zr. Sheila Kinsey, FCJM</i>	
DE GLOBALE EDUCATIEVE OVEREENKOMST: INTENTIEVERKLARING EN RICHTLIJNEN VOOR HET HANDELEN	38
<i>De Educatieve Commissie UISG-USG</i>	
HET LEVEN VAN DE UISG	43
SECRETARIAAT VAN DE UISG	48

INLEIDING

Getuigenissen uit het Gewijde Leven in het licht van “FRATELLI TUTTI”

De inhoud van dit nummer van het Bulletin staat al goed beschreven in deze titel. Wij bieden u hierin getuigenissen aan uit het Gewijde Leven, in verband met de encycliek “*Fratelli Tutti*”. Het betreft verlichtende voorbeelden van broederschap en zusterschap, die in verschillende vormen op verschillende plaatsen worden beleefd, al naar gelang de contexten en de situaties, maar deze zijn met elkaar verbonden door de unieke wens om een rechtvaardigere wereld op te bouwen, die respectvoller is ten aanzien van de waardigheid van eenieder, en waarin wij samen kunnen wonen als broeders en zusters.

Zr. Michelle de Silva, SMSM

De vorming voor het religieuze leven – Het opbouwen van de hoofdzaken

De dagen dat wij onszelf noodzakelijk vonden als groepsleiders en projectleiders zijn voorbij; vandaag is onze taak om te zijn als Jezus op weg naar Emmaüs. Wij moeten worden gevormd om de complexe levensvragen te kunnen begeleiden, onze beleefde ervaringen te kunnen delen, om met mensen samen te kunnen zijn, met hen het brood te kunnen breken, en dan te kunnen verdwijnen, opdat Jezus dan bij hen zal blijven.

Pater Fabio Baggio C.S.

De hedendaagse uitdagingen van de kerkelijke gemeenschap in het licht van de encycliek “Fratelli Tutti”

De ontmoeting met de ander vormt een essentiële dimensie van het menselijk bestaan; de kwaliteit van de menselijke relaties bepaalt het groeiproces en het bereiken van het geluk van elke persoon. “De anderen zijn een onderdeel voor de opbouw van een vol leven” (FT, 150). “Een menselijk wezen” – zo voegt de Heilige Vader hieraan toe – “erkent de diepte van de eigen werkelijkheid niet, wanneer hij de anderen niet ontmoet” (FT, 87).

Zr. Maria Ausilia, Zr. Franca, Zr. Paola

Wij zijn “fratelli tutti”. Brief van de UISG-communiteit in Lampedusa

“Wij zijn hier in plaats van de familie en de vrienden van deze gestorven schipbreukelingen; wij zijn hier in plaats van allen die het recht hebben om te vragen naar gerechtigheid voor deze absurde dood; wij zijn hier om het gebrek aan menselijkheid aan te klagen, het gebrek aan menselijkheid van de wetten en van de politiek, die menselijke wezens tot de dood veroordelen” Zo drukte zich een lid van het Forum uit gedurende de begrafenis van Yussuf, die slechts zes maanden oud was, toen de rubberboot die hem vervoerde, is omgeslagen, en hij uit de armen van zijn jonge moeder gleed.

Pater Christophe Roucou***“Dialoog in een periode van geweld: een herlezing van de menselijke broederschap vanaf de basis”***

Als belemmeringen voor de dialoog tussen Moslims en Christenen, kunnen er nog meer worden genoemd, en soms zelfs worden opgelegd door ons, omdat de ander van mij verschilt wat betreft zijn cultuur, afkomst en/of religie. Het gezegde “buiten de Kerk is er geen Redding” heeft mensen onwetend gemaakt over de inhoud van andere religies, of heeft hen zelfs aangezet tot het denkbeeld, dat mensen uit andere religies koste wat het kost moeten worden bekeerd, om gered te kunnen worden. Welke theologieën op het gebied van Redding en Kerk worden er in de hedendaagse tijd voorgesteld, onderwezen en rondgezaaid door zowel Christenen als Moslims?

Zr. Hayat elkass Mussa***Levensgetuigenis in het licht van het bezoek van Paus Franciscus aan Irak, met name aan Qaraqosh***

Ik voelde de Geest van de Heer weer neerdalen over mijn lijden, en zette mensen ertoe aan om te worden vervuld van een nieuwe geest, de Geest van vrede en solidariteit, en van écht burgerschap. En ik voelde dat zijn witte gewaad was als een duif, die Irak hulde in een volwaardige vrede en bevestiging; zijn apostolische zegen, die hij het volk schenkt, is als een zalving waarmee hij onze pijn en wonden.

Zr. Sheila Kinsey, FCJM***De inspiratie van de Heilige Franciscus in de encycliek "Fratelli Tutti"***

Wij moeten enthousiast streven naar ontmoeting en dialoog. We moeten de eenzame mensen omarmen, en hen verwelkomen, omdat zij deel uitmaken van ons gemeenschappelijke huis, net zoals Franciscus de melaatsen omarmde (zie: 2Cel 9), en daarbij besepte, dat hij Christus' Aangezicht had gekust. Dit was niet slechts een gebeurtenis, maar een leerproces dat ons toont hoe wij de zwakste en kwetsbaarste leden van de gemeenschap moeten begeleiden, verzorgen en ondersteunen (FT 64).

De Educatieve Commissie van de UISG-USG***De Globale Educatieve Overeenkomst: Intentieverklaring en richtlijnen voor het handelen***

Wij ervaren nu de grote profetie van de Globale Educatieve Overeenkomst, die zich baseert op de universele liefde en broederschap, welke de menselijke persoon centraal stelt. We scheppen aldus netwerken die capaciteiten en talenten op een gemeenschappelijke weg plaatsen, die wij samen volgen. We versterken daarmee elke persoon, en erkennen en waarderen zijn stem; we zijn verschillend en meervoudig, en staan open voor de verschillen, die op menselijke en spirituele wijze worden verrijkt.

DE VORMING VOOR HET RELIGIEUZE LEVEN – HET OPBOUWEN VAN DE HOOFDZAKEN

Zr. Michelle de Silva, SMSM

Zr. Michelle de Silva is een Maristenzuster van de Sociëteit van Maria, uit Tobago. Zij was vormingsleidster in Peru en Colombia vanaf 2007, en werd tot noviceleidster benoemd bij haar congregatie in Boston.

Origineel in het Engels

Sinds het Tweede Vaticaans Concilie is er veel ontsteltenis en onzekerheid ontstaan over het religieuze leven. Deze discussie betrof haar identiteit in de Kerk en in de wereld, en het aantal zienswijzen dat werd aangeboden om het religieuze leven te herstichten, te hervormen en te vernieuwen, zijn net zo talrijk als de charismatische families waaruit dit religieuze leven bestaat. Maar zoals een wijze persoon al eens zei: de enige constante in het leven is de verandering, dus waarom zouden we moeten vrezen? We verkeren momenteel in het midden van een pandemie, die nog een andere seismische beweging in het leven, zoals we dat kenden, heeft voortgebracht, en het religieuze leven wordt opnieuw uitgedaagd om zichzelf te herplaatsen in dit nieuwe panorama. Ik geloof, dat de eerste en latere vorming voor het religieuze leven zich moet richten op de onveranderlijke hoofdzaken van deze levensvorm. De vorming moet zich richten op de alledaagsheid van deze levensvorm, alhoewel deze niet alledaags maar bijzonder is; de vaste basis waarop dit leven berust, groeit door middel van haar vertrouwelijkheid met God, via het verdiepen van onze doopbelofte met de professie van geloftes die van deze relatie getuigen, en die vertrouwelijkheid met God maakt dat wij anders kijken naar de wereld, wat ons aanzet tot een actieve deelname aan Jezus' reddende missie, opdat niets verloren mag gaan.¹

Een alledaags leven dat bijzonder is

In veel van de literatuur over het religieuze leven, worden de woorden profetisch en radicaal gebruikt om deze levensvorm te beschrijven, en Paus Johannes Paulus II noemde het een geschenk voor de Kerk en voor de wereld. Er is veel gediscussieerd over wat deze levensvorm bijzonder maakt, sinds dat het in de jaren voor het Tweede Vaticaans Concilie werd gezien als een hogere levensweg naar heiligheid. Het stond een trapje onder de clerus, maar was

verheven boven het leven van de leken. Maar dit onderscheid werd opgeheven met de verklaring van de concilievaders, dat alle mensen waren geroepen tot heiligheid. Het resultaat hiervan was het verlaten van enkele traditionele taken en van het gebruik van afzonderlijke religieuze gewaden, maar het meest in het oog springende was het grote aantal uittredingen en het kleine aantal intredingen sindsdien. Nu in de hedendaagse tijd sommigen proberen om de “bijzonderheid” van het religieuze leven te herontdekken, is de werkelijke uitnodiging die tot ons wordt gericht, om terug te gaan naar de alledaagsheid van dit leven dat ontstond in de vroege christelijke gemeenschappen in de vorm van de gewijde maagden. Deze vrouwen leefden heel gewoon in hun wijken of steden, maar werden als bijzonder beschouwd, omdat zij getuigden van het antwoord dat zij met heel hun hart gaven op Gods oproep tot heiligheid, en omdat hun relatie met God de wijze waarop zij leefden en datgene wat zij deden, transformeerde.

Het roepingenverhaal in de Heilige Schrift biedt ons een blauwdruk voor de roepingoverdenking. De patriarchen, profeten, en zelfs de apostelen, mannen en vrouwen, die door Jezus werden uitgekozen, kregen deze roeping rechtstreeks van God. Zij die de roeping horen, antwoorden hierop door in een wederkerige relatie te treden met God; deze wederkerige relatie neemt het hele leven van de geroepen persoon over, waarbij hij wordt ontworteld uit zijn maatschappelijke status, en een vreemdeling wordt voor zijn eigen familie. In Jeremia's woorden uitgedrukt: “Jahwe, Gij hebt mij overgehaald; ik ben bezweken”;² dit is het hart van de roeping voor het religieuze leven. Het is een onweerstaanbare spirituele verleiding waarmee God enkelen van ons uitnodigt om het christelijke discipelschap te beleven als “onhuwbaren die zichzelf onhuwbaar hebben gemaakt omwille van het Rijk der hemelen”.³ Alhoewel er weinig bekend is over de vroege christelijke maagden, behalve dan in de verhalen over de levens van martelaressen, zoals de heilige Cecilia en de heilige Lucia, bestond de radicaliteit van hun keuze uit het offer van de bescherming die zij hadden kunnen krijgen door het huwelijk en het krijgen van kinderen in de patriarchale maatschappij van hun tijd. Vrouwen, zoals zij, gaven deze profetische getuigenis, omdat zij geloofden in de opstanding van de doden, de Verrijzenis, een moment waarop niemand meer gehuwd zal zijn, en allen als engelen Gods zullen worden;⁴ dit gaf hen de moed om de dood voor hun geloof te omarmen. De vaste basis voor de vorming van het religieuze leven moet dus beginnen vanuit de vraag: Wie is Jezus Christus voor ons? Volgen wij Hem, of volgen wij een karikatuur van Hem, die wij zelf hebben gemaakt?

De suggestie van Pater John Markey, dat onze Christologie wordt weerspiegeld in wat wij geloven, en in wat wij in Jezus' naam doen, geeft ons een belangrijk uitgangspunt om op elk niveau onze vormingsprogramma's te onderzoeken. Door zijn gebruik van de fictieve karakters van ‘Superman en Belle’,⁵ nodigt hij ons uit om te bedenken dat wij heel vaak ons eigen beeld van Christus hebben geschapen, en dit hebben aangepast aan onszelf. Gedurende deze pandemie hebben vele mensen van geloof antwoorden gegeven, maar twee daarvan kunnen het bovenstaande punt verduidelijken. Voor sommigen van ons is Jezus ‘de Superman’ die wordt herkend in kracht, wonderen en het oplossen van al onze problemen, zonder dat

wij hier zelf iets aan hoeven te doen. Toen de maatregelen van de sociale afstand voor het eerst werden uitgevaardigd door de gouverneurs, om de verspreiding van het Coronavirus te voorkomen, was Tony Spell, uit de Staat Louisiana, één van de christelijke pastors die de gezondheidsmaatregelen in twijfel trok. Hij geloofde, dat wanneer mensen van zijn parochie het virus zouden oplopen, Jezus hen zou genezen.⁶ De Superman Jezus is, met andere woorden, niet onderworpen aan menselijke beperkingen of elementen; het is de Jezus die zit aan de Rechterhand van God de Vader, en Hij zal ons dus ook van onszelf redden.

Deze wijze van denken vindt men niet alleen bij Protestanten, maar ook bij Rooms-Katholieken. Deze almachtige Jezus kwam voort uit de wijze waarop onze Kerk haar missie naar de gelovigen toe vervulde. In het verleden trokken missionarissen uit Europa naar het globale Zuiden, in de kiel van kolonistoren. Zij stonden in een hoge positie, vanwege hun nationaliteit en hun ras, en zij huldigden het beeld van Jezus de Superman, die de ontwikkelingsproblemen van de gekoloniseerde landen kon oplossen, zonder dat zij ook maar enige interesse toonden in de culturen en tradities van deze mensen. De Superman Jezus had niemand nodig, en die missionarissen uit de Eerste Wereld, die schijnbaar toegang hadden tot ‘onbeperkte’ financiële en politieke ondersteuning, waren in staat om aan deze mensen en aan hun lokale besturen voor te schrijven wat zij moesten doen, en hoe zij het moesten doen. Autochtone leden die zich bij hen aansloten, moesten hun levenswijze overnemen, zoals bijv. bij de bouw van huizen die moesten voldoen aan de eenvoudigste Europese normen. De Christus die zij ontmoetten, was de personificatie van macht. Een macht die toegang gaf tot hoger onderwijs, financiële hulpmiddelen en sociale mobiliteit, een hele andere Christus dus dan de arme Mensgod uit Nazaret.

Pater Markey vergeleek de almachtige vreemdeling met het boerenmeisje Belle uit de film “Belle en het Beest”, wellicht de Christusachtige figuur die het dichtste staat bij de stichters en stichteressen van de meeste religieuze congregaties. Belle leeft een gewoon leven in haar dorp, en is bijzonder vanwege haar levenswijze. Zij heeft eenvoudige smaken, en zorgt voor het welzijn van anderen, maar omdat zij niet achter de menigte aanloopt, wordt zij door haar naasten niet begrepen. Door haar vaders onvoorzichtigheid komt zij terecht in een moeilijke en vijandige situatie, die zij echter transformeert, door haat en vijandschap te compenseren met haar liefde. Is zij voor ons niet het beeld van de leerling van Christus die ertoe is geroepen om te handelen als Christus, die de wereld tegemoet trad door zich van zichzelf te ontdoen?⁷ Jezus Christus treedt de menselijke werkelijkheid niet binnen als een vergankelijke probleemoplosser, maar als een reisgezel. Door het opzetten van zijn tent bij de mensen van Nazaret,⁸ deelt hij het lot van de *armen* van Israël, niet op een veilige afstand, maar in het hart van hun leven. Paus Franciscus doet het tegenovergestelde van pastor Spell. Hij omarmt de gezondheidsmaatregelen, omdat Jezus ons ook naar de storm begeleidde. Door het uitkiezen van de parabel uit het Marcusevangelie over de leerlingen op een stormachtige zee op een boot, met Jezus die sliep op de achtersteven, bij zijn *Urbi et Orbi*-zegen, bood de Paus troost, alhoewel hij ons tevens opriep tot bekering; hij drukte ons op het hart om

sociaal-politieke agenda's, die de natuurlijke leefomgeving en de mensheid schaden, achter ons te laten.⁹

Omdat zij in de hedendaagse tijd voornamelijk uit de Derde Wereld komen, die op het wereldtoneel over weinig economische en politieke macht beschikt, bieden de mensen die in het religieuze leven treden ons nu de gelegenheid om de Mensgod uit Galilea, die door de Vader werd geprezen om Zijn nederigheid, opnieuw te omarmen. Wat betekent dit voor een persoon die het religieuze leven heeft ervaren op een de klassieke en racistische wijze? Hoe verzoenen wij ons met dit gevoel, en in sommige gevallen met de verwachtingen van sommige leden en hun families op het gebied van de opwaartse sociale mobiliteit? Uit de eerste contacten blijkt, dat er behoefte bestaat aan transparantie, met onderzoeken van de waardesystemen waarin dit leven is geworteld, waarbij eerder de *kenose* dan de werving moet worden beschouwd, en dit daagt ons tevens uit tot zelfonderzoek. Welke zijn de waardesystemen waarin onze levens zijn geworteld?

Simon Pedro Arnold, OSB, vergeleek gedurende zijn toespraak tot de CONFER, bij gelegenheid van haar vijftigste verjaardag, onze levensstijlen met die van onze spirituele voorouders. Sprekend over de Woestijnvaders en –moeders, merkte Arnold op, dat hun beweging een profetische breuk betekende, een breuk met het toenmalige Christendom met haar onrechtvaardige sociale structuren, en een protest tegen de complexiteit van de Kerk in die tijd. Hij voegde daaraan toe, dat wij in de periode na het Tweede Vaticaans Concilie, toen wij de wereld omarmden, wat op zich genomen goed is omdat we in de wereld moeten staan en niet buiten de wereld, wij de wereld en niet Christus als referentiepunt namen. Terwijl onze externe apostolische activiteiten, met hun keuze voor de armen, lovenswaardig zijn, hebben wij in onze innerlijke structuren veel wereldse culturele waarden opgenomen. Hij vroeg zich af: “Welk verschil bestaat er tussen de door ons beleefde waarden en de wereldse waarden?”¹⁰

De constituties van SMSM beschrijven de vorming als een geloofsweg waarin we onze levens confronteren met het Evangelie, en als een oproep tot voortdurende bekering, welke ons erbij helpt om “ons vreugdevol aan God te geven voor het Koninkrijk in de Geest van Maria”.¹¹ De vormingsleiders en onze locale gemeenschappen zijn belast met het mentorschap over de toekomst, en wij kunnen hen alleen datgene aanbieden wat wij ervaren, en niet wat wij zeggen. Wij moeten de discipline en de daartoe noodzakelijke opofferingen modelleren, om onze innerlijke liefdesrelatie met God te kunnen laten groeien, hetgeen een juiste balans impliceert tussen gebed en werk. Wij kunnen alleen worden als Christus door voldoende tijd vrij te maken voor onze dialoog met de Meester, waarbij wij ons, zoals Maria, in stilte en eenzaamheid voor Zijn voeten plaatsen, om aldus Zijn waarden tot de onzen te kunnen maken. José Rodríguez Carballo ondersteunde ons hierin, toen hij de gemeenschappen oproep om scholen van gebed en geloofsuitwisseling te worden, die kwetsbaarheid voor God en voor elkaar aanmoedigt, terwijl wij op weg zijn naar de volheid van het Koninkrijk.¹² Daarnaast moet voorzichtige aandacht worden besteed aan de mate waarin de elektronische en de gedrukte media onze keuzes beïnvloeden. Dat wil zeggen, ons ongezonde activisme dat leidt tot enige mate van

“relax” door het gebruik van televisie, internet, en nu zelfs ook de sociale media. Deze leiden ons op subtiële wijze naar consumisme en individualisme, en kunnen ons verdoven ten aanzien van de ongerieflijke werkelijkheden om ons heen.¹³

Opdat niets verloren mag gaan¹⁴

De publieke professie van religieuze geloften is een concrete en bijzondere uitdrukking van het persoonlijk antwoord op Gods uitnodiging om zich te relateren en deel te nemen aan de reddende missie van Jezus, hetgeen verplichtingen schept waarvoor de Kerk en de maatschappij ons verantwoordelijk houdt. De geloften moeten worden geassimileerd door hen die ze afleggen, en omdat geloof een culturele binding heeft, moet aandacht worden geschonken aan de invloed van de cultuur op het begrip voor en de beleving van kuisheid, armoede en gehoorzaamheid, omdat er met de offers van het religieuze leven geen onderhandelingen mogelijk zijn. De hedendaagse pandemie heeft de sociale ongelijkheden ontbloot, die met name in de Eerste Wereld verborgen zijn gebleven, maar wat betreft de religieuze vragen stelt aan onze sociale plaatsing. Gedurende deze pandemie ervoer ik ‘bewuste ontroostbaarheid’¹⁵, toen ik luisterde naar het nieuws over afsluitingen, honger en ziekte vanuit mijn comfortabele huis in de buitenwijken, met haar volle provisiekasten en genoeg ruimte om onderling afstand te houden, en als nooit tevoren werd ik mij ervan bewust, dat mijn congregatie en ik onbewust medeplichtig zijn aan deze vicieuze cirkel van ongerechtigheid. Het communiteitsleven schenkt ons een zeker comfort, maar waren de religieuze écht van plan om tot de maatschappelijke middenklasse te gaan behoren? Wat verwacht de Kerk en de maatschappij van ons?

In zijn presentatie aan de religieuze van CONFER, vergeleek Arnold onze benadering tot de apostolische dienstbaarheid met “brandweerlieden” die op en neer rennen om de hellen te blussen van maatschappelijke ziektes. Zijn kritiek was echter, dat wij weinig aandacht schenken aan het in kaart brengen en terechtwijzen van hen die deze branden veroorzaken. Daarna voegde hij daaraan toe, dat het oplossen van problemen onmogelijk is door de toenemende complexiteit ervan, en dat onze teleurstelling en frustratie hierover zich uit in disfunctioneel gedrag in onze persoonlijke levens en gemeenschappen. Net als Pater Markey’s inzichten in Jezus die een gebroken werkelijkheid binnentreedt en een transformatie katalyseert. Arnold nodigt zijn gehoor ertoe uit om deel te worden van het levensdrama door het vuur binnen te treden. Hij gebruikte de analogie van het balkon om een vorm van dienstbaarheid te beschrijven, die “zelfgetuigend” is, en Arnold nodigt de hedendaagse religieuze ertoe uit om de ambiguïteit van de wereld te omarmen door niet te antwoorden op de vragen, maar deze te begeleiden. Wij worden eraan herinnerd, dat de apostolische activiteit een antwoord voortbrengt vanuit contemplatie en gebed, om aldus de weg van Jezus tot de onze te kunnen maken.

Jezus is niet zelfvoorzienend in het Evangelie, maar Hij gebruikte ofwel datgene wat de mensen al hadden (vijf broden en twee vissen), of riep hen op om het voortouw te nemen in hun eigen transformatie (‘Sta op, neem je bed op en

loop’). De voortdurende afname in het aantal actieve leden en in de financiële ondersteuning van onze projecten, zal de religieuzen afhankelijker maken van hun lekenpartners en van de mensen die wij dienen. De rol van religieuzen is sinds de tijd van de gewijde maagden om model te staan voor een alternatieve wereld, die is geworteld in het voorbeeld van de Verrezen Christus, die zichzelf aanwezig maakt in de gewone dingen van het leven. Arnold suggereert dat de religieuzen in de tegenwoordige tijd zijn geroepen om scholen van discipelschap te zijn, waarin leden, zoals de Woestijnvaders en –moeders, de rol krijgen van ‘mentors die onze ervaring delen’. Hij riep op tot een ‘terugkeer naar Galilea’ – naar de spontaniteit en de kwetsbaarheid van de eerste jaren van het Christendom, ‘op reis naar Jeruzalem’ – om de wonden van de wereld bloot te stellen aan het genezingsproces van de Christelijke hoop en liefde, en dan weer ‘naar Rome te gaan’ – om ons te gaan bezighouden met de wereld buiten het Christendom, om aldus de interculturaliteit te omarmen, en het geloof relevant te maken voor hen die er voor het eerst mee in aanraking komen, en dat kunnen ook mensen zijn die daarvoor al gedoopt werden.

Net als voor onze stichters, staat in het religieuze leven de pure aanwezigheid centraler dan in projecten. Het feit dat wij werden geclassificeerd als niet-essentiële medewerkers, gaf aan onze locale gemeenschap de tijd voor gebed en studie van de Heilige Schrift. Met zoveel religieuze activiteiten op TV en op internet, zullen we ons vragen moeten stellen over onze afhankelijkheid en onze toegeeflijkheid ten aanzien van de elektronische media. Het belangrijkste is, dat we harde gesprekken beginnen te voeren over ons gemeenschapsleven en over de sociale voetsporen die we achterlaten; waartoe zijn we momenteel geroepen? De Missie die Jezus van de Vader ontving, was dat “niets verloren mocht gaan”, en we moeten erover nadenken hoe wij dienstbaar kunnen zijn aan hen die in de hellen van de wereld verkeren, en aan hen die daar de vuren doen ontvlammen. In onze vormingsprogramma’s moet zorgzame aandacht worden besteed aan de sociale leer van de Kerk, en moeten ‘relaties worden gelegd’,¹⁶ die uitgaan boven onze suburbane parochies, om samen te werken met sociale en culturele organisaties die zich inzetten voor het gemeenschappelijk goed. De dagen dat wij onszelf noodzakelijk vonden als groepsleiders en projectleiders zijn voorbij; vandaag is onze taak om te zijn als Jezus op weg naar Emmaüs. Wij moeten worden gevormd om de complexe levensvragen te kunnen begeleiden, onze beleefde ervaringen te kunnen delen, om met mensen samen te kunnen zijn, met hen het brood te kunnen breken, en dan te kunnen verdwijnen, opdat Jezus dan bij hen zal blijven.

De rol van vormingsleiders - Filippus

Het verhaal van Lucas over de ontmoeting tussen Filippus en de Ethiopische eunuch,¹⁷ op de eenzame weg tussen Gaza en Jeruzalem, spreekt over de rol van de vormingsleiders bij het geven van inzicht aan de leden van een levensvorm, die bekend staat als het religieuze leven. Eerst roept God via Zijn engel Filippus, en zendt hem naar de woestijn. Het is belangrijk dat vormingsleiders herkennen, dat hun rol een roeping en een opdracht van God is. Omdat het religieuze leven gaat over een relatie met God, die het lidmaatschap van een congregatie ondersteunt,

moet de vormingsleider zelf een leven van gebed en studie onderhouden. ‘Wie denk je dat Ik ben’, blijft een noodzakelijke vraag die hun eigen leven leidt, want zij moeten Jezus verkondigen, en niet zichzelf. Op de tweede plaats worden zij geroepen om ‘de woestijn binnen te treden’, dit onbekende territorium dat, ondanks de gevaren, toch een heilige plaats is, omdat men daar God kan ontmoeten. Hen begeleidend, moet de vormingsleider voorzichtig en zorgzaam de heilige grond, en dus het leven van hun vormelingen, binnentreden, alsmede hun harten. Waar is God? Begeleiding schept een heilige ruimte, en de vormingsleider moet een klimaat van vertrouwen kunnen scheppen, zodat hij of zij wordt verwelkomd in het mysterie van de ander. Dat is geen recht, maar een privilege, gedurende het vormingsproces. Op de derde plaats, moet de vormingsleider zich openen voor de vormeling op de plek waar deze met zijn of haar geloofsweg is aangekomen, en dus niet op de plek waarop de vormeling volgens de vormingsleider moet zijn aangekomen. Vormingsleiders moeten eerder mentors zijn, die de vormelingen bewust moeten maken van de aanwezigheid en het handelen van Jezus in hun leven, dan leraren. Zij moeten de vormelingen aanmoedigen om eerder de Heilige Schrift en de Constituties van hun congregatie te gebruiken als leidraad in hun leven, dan de adviezen van mensen die altijd weer fouten maken. Tenslotte, moeten vormingsleiders het moment weten waarop zij moeten ‘verdwijnen’; er komt een tijd dat hun rol ten einde loopt, maar wanneer deze tijd gekomen is, dan moeten zij er tevreden over kunnen zijn, dat zij de vormelingen konden helpen, bij het inslaan van een levensweg die hen in staat stelt om Gods Stem te horen, om uiteindelijk ook zelf voor anderen mentors te kunnen zijn.

¹ Zie Joh. 6, 39.

² Jer. 20, 7 NRSV.

³ Mat. 19, 12.

⁴ Mat. 22, 30.

⁵ Hoofdrobspelers in ‘Beauty and the Beast’ (‘Belle en het Beest’).

⁶ <https://www.nbcnews.com/news/us-news/louisiana-pastor-charged-defying-coronavirus-order-against-large-gatherings-n1173246> Geopend op: 27 April 2020

⁷ Zie Fil. 2, 5 e.v.

⁸ Zie Joh. 1, 14.

⁹ <https://www.vaticannews.va/en/pope/news/2020-03/urbi-et-orbi-pope-coronavirus-prayer-blessing.html> Geopend op: 27 April 2020

¹⁰ Conferencia de Religiosas y Religiosos del Peru- CONFER <https://www.youtube.com/watch?v=cOKflbkGmHY> Geopend op: 27 April 2020

¹¹ SMSM Constituties, Artikelen 192-194

¹² Rodriguez Carballo, Jose, “Formation for Consecrated Life in a Period of Change.”

¹³ Forming for a Prophetic Way of life in an In-between time, 2007

¹⁴ Zie: Joh. 6, 39

¹⁵ Geschreven door: Dorothee Soelle, geciteerd in: “*Forming for a Prophetic Way of life in an In-between time*,” 2007.

¹⁶ 15th National Congress 2007, “Forming for a Prophetic Way of Life in an In-Between Time”.

¹⁷ Zie: Hand. 8, 26-39.

DE HEDENDAAGSE UITDAGINGEN VAN DE KERKELIJKE GEMEENSCHAP IN HET LICHT VAN DE ENCYCLIEK “FRATELLI TUTTI”

P. Fabio Baggio, C.S.

Pater Fabio Baggio is een missiepriester van de Scalabrinianen (de Missionarissen van St. Carolus Borromeus). Hij heeft het diploma theologie en het doctoraal en doctoraat kerkgeschiedenis gehaald aan de Pauselijke Gregoriaanse Universiteit. Gedurende zijn eerste missiejaren heeft Pater Baggio gewerkt als consulent bij de afdeling migratie van de bisschoppenconferentie van Chili, en als directeur van de afdeling migratie van het aartsbisdom Buenos Aires. Hij heeft onderwijs gegeven aan verschillende universiteiten in Europa, Latijns-Amerika en Azië. Van 2002 tot 2010 was hij directeur van het Scalabriniaanse Migratie Centrum (SMC) te Quezon City (in de Filippijnen), alsook curator van het tijdschrift “Asian and Pacific Migration Journal”. In 2010 is hij benoemd tot directeur van het Scalabriniaans Internationaal Migratie Instituut (SIMI), dat is gevestigd in de gebouwen van de Pauselijk Urbanaanse Universiteit te Rome. Van 1 januari 2017, vervult hij de rol van Ondersecretaris van de afdeling vluchtelingen en migranten van het Dicasterie voor de Integrale Menselijke Ontwikkeling (www.migrants-refugees.va).

Origineel in het Italiaans

Zoals de titel van de encycliek al aangeeft, is “*Fratelli Tutti*” een document over broederschap en sociale vriendschap, een niet eerder gebruikte tweeledige uitdrukking van het Universeel Leermeesterschap. De Heilige Vader leest vanuit zijn bevoorrechte positie de werkelijkheid van de hedendaagse wereld, en benadrukt een aantal tendensen die “de ontwikkeling van de universele broederschap blokkeren” (FT, 7). Deze presenteren zich als gemeenschappelijke uitdagingen, die de kerkelijke gemeenschappen ondervragen.

De Heilige Vader verwijst hierbij naar het breken van dromen over eenheid, naar het schuldige gebrek aan een plan waarin de hele mensheid is opgenomen, naar de overduidelijke afwezigheid van een gemeenschappelijke koers bij het uitzetten van globalisatie- en ontwikkelingsprocessen, naar de systematische aantasting van mensenrechten op de grenzen, en naar nieuwe vormen van onderdrukking van de armen en van de kwetsbaren. Desondanks, ziet Paus Franciscus in de hedendaagse werkelijkheid ook zaden van het goede en trajecten van hoop, die de grote idealen opnieuw zullen kunnen laten schitteren (zie FT, 10-55).

Vanuit het uitgangspunt van de missie, die de Heilige Vader aan de afdeling vluchtelingen en migranten van het Dicasterie voor de Integrale Menselijke Ontwikkeling heeft toevertrouwd, heb ik ervoor gekozen om de boven vermelde

uitdagingen te verdiepen vanuit een bijzonder perspectief: die van de pastorale zorg voor de menselijke mobiliteit.

De komst en de aanwezigheid van vele migranten en vluchtelingen, en de uiteenlopende reacties hierop die komen vanuit de ontvangende gemeenschappen, stellen ons in staat om voorbeelden te geven van de gevaren die een cultuur van uitsluiting met zich meebrengt. Tegenover deze cultuur stelt de Heilige Vader steeds opnieuw, als antimiddel, een cultuur van ontmoeting.

De cultuur van uitsluiting, waarnaar de Heilige Vader al had verwezen in zijn encycliek “Laudatio Si” (zie LS, 16, 22 en 43), wordt in “*Fratelli Tutti*” op een andere wijze omschreven, omdat hier de nadruk wordt gelegd op de gevolgen voor de intermenselijke relaties.

Het lijkt erop dat een deel van de mensheid mag worden opgeofferd voor een selecte groep mensen, die op ongelimiteerde wijze mag leven. De menselijke persoon heeft, vooral wanneer hij arm of gehandicapt is, geen primaire waarde meer, die moet worden gerespecteerd en bewaakt. “Er is geen behoefte meer aan hen”, zoals in het geval van de ongeborenen, of “Zij dienen nergens meer toe”, zoals in het geval van de ouderen. We zijn ongevoelig geworden voor elke vorm van verkwisting, met name de verkwisting van voedingsmiddelen, waar geen waarde meer aan wordt gehecht (FT, 18).

De cultuur van uitsluiting kan op eenvoudige wijze worden toegepast op migratieprocessen, omdat door de niet te ontkennen fysieke en culturele verschillen heel makkelijk een onderscheid kan worden gemaakt tussen “wij” en “zij”, waarmee vervolgens de uitsluiting kan worden gerechtvaardigd.

De migranten worden niet waardig bevonden om deel te nemen aan het sociale leven, zoals ieder ander, en men vergeet dat zij dezelfde intrinsieke waardigheid in zich dragen als elke individuele persoon. [...] Men zal nooit zeggen dat zij geen mensen zijn, maar door de wijze van behandeling geeft men aan, dat zij minder waarde hebben, en minder belangrijk en menselijk zijn. Het is onacceptabel dat christenen deze mentaliteit en deze houdingen met elkaar delen, en dat zij bepaalde politieke opvattingen stellen boven de diepe overtuiging van hun eigen geloof. De waardigheid van elke menselijke persoon is onvervreemdbaar, en niet afhankelijk van afkomst, van huidskleur of van religie, omdat onze hoogste wet de broederlijke liefde voorschrijft (FT, 39).

De cultuur van uitsluiting, die de illusie met zich meebrengt dat men oppermachtig kan zijn als leden van een wereldelite, leidt onomkeerbaar naar een opsluiting in het eigenbelang, naar groepsisollement en naar een wisse dood van elke vorm van broederschap. Om de mensheid en haar idealen te redden, opdat deze het Goddelijk Scheppingsplan kunnen realiseren, nodigt Paus Franciscus ons allen ertoe uit om de cultuur van ontmoeting te omarmen en te bevorderen.

Het leven is de kunst van de ontmoeting, alhoewel er veel conflicten in het leven zijn. Vele malen heb ik u uitgenodigd tot een cultuur van ontmoeting, die dialectiek welke de een tegen de ander opzet, te boven gaat. Dit is een levensstijl die uit een veelvlak bestaat met vele gezichten, vele kanten, maar samen vormen deze een rijke eenheid met vele schakeringen, omdat het geheel belangrijker is dan de delen (FT, 215).

De ontmoeting met de ander vormt een essentiële dimensie van het menselijk bestaan; de kwaliteit van de menselijke relaties bepaalt het groeiproces en het bereiken van het geluk van elke persoon. “De anderen zijn een onderdeel voor de opbouw van een vol leven” (FT, 150). “Een menselijk wezen” – zo voegt de Heilige Vader hieraan toe – “erkent de diepte van de eigen werkelijkheid niet, wanneer hij de anderen niet ontmoet” (FT, 87).

Alle ontmoetingen met anderen zijn potentieel verrijkend, en die potentie is rechtstreeks proportioneel aan de verschillendheid van de ontmoette persoon. Hoe verschillender deze is, deze “ander”, hoe meer deze bijdraagt aan de verrijking van de persoon die hem ontmoet, zowel in kennis als in menselijkheid.

In deze optiek moet de uitnodiging van de Paus om de mensen in de periferie te ontmoeten, worden begrepen, ontmoetingen met mensen die “over andere zienswijzen beschikken, die de aspecten van de werkelijkheid zien op een wijze die vanuit de machtscentra, waar de bepalende besluiten worden genomen, niet te zien zijn” (FT, 215). “De periferieën van het leven” - zo legde de Heilige Vader ons in Juli 2019 uit – zijn dicht bevolkt met uitgesloten, genegeerde, onderdrukte, gediscrimineerde, misbruikte, uitgebuite, verlaten, arme en lijdende personen” (*Preek*, 8 juli 2019).

Tussen de bewoners van de periferieën van het leven vinden we vele migranten, vluchtelingen, geëvacueerden en slachtoffers van mensenhandel, die het symbool zijn geworden van uitsluiting, omdat zij behalve door de situatie waarin zij verkeren, worden overladen met vooroordelen, volgens welke zij de oorzaak zijn van het maatschappelijk kwaad” (*Boodschap aan de 105-de Werelddag van Migranten en Vluchtelingen*). Wanneer wij ervan afzien om hen te ontmoeten, dan zien wij af van “de gave van de ontmoeting met de mensheid die geen uitmaakt van onze eigen groep” (FT, 90); dit betekent “het verliezen van een gelegenheid tot verrijking en tot integrale menselijke ontwikkeling van allen” (FT, 133).

De ontmoeting waarnaar de Heilige Vader verwijst, is niet toevallig of tijdelijk, maar is een levensstijl die wij vurig wensen, omdat deze ons met passie vervult, een voortdurende inzet “om aansluitingspunten te vinden, bruggen te slaan, en iets te bedenken wat iedereen erbij betreft” (FT, 216). Het gaat over een ontmoeting die alle hierbij betrokken personen in menselijkheid doet groeien, zoals de Heilige Vader ons vertelt in een toespraak in 2016: “Wanneer wij ons openstellen voor de ander worden wij daardoor niet armer, maar rijker, omdat wij hier menselijker door worden; wij zien ons dan als actief onderdeel van een groter geheel, en zien ons leven als een gave voor anderen; ons doel is dan niet ons eigen belang, maar het belang van de mensheid” (*Toespraak in de moskee “Heydar Aliyev” in Baku, Azerbaidjan, 2 oktober 2016*).

In deze context is het interessant om te zien, dat de Heilige Vader de parabel van de Barmhartige Samaritaan (Lc. 10, 25-37) uitkiest om een voorbeeld te geven van een ontmoeting die de eigen menselijkheid verrijkt. Dat is een hele bijzondere ontmoeting, die in de context van het Evangelie wordt gebruikt om de betekenis van “naaste” te verklaren, die de ontvanger is van een liefde die daarna een beoordelingsinstrument wordt voor het verkrijgen van het eeuwig leven. Paus Franciscus leest in die parabel een andere betekenis: “De parabel toont ons aan met welke initiatieven een gemeenschap kan worden opgebouwd, bestaande uit mannen

en vrouwen die zich de kwetsbaarheid van anderen eigen maken, en geen maatschappij laten ontstaan van uitsluiting; zij zijn de gevallen mens nabij, zij laten hem opstaan en zij verzorgen en genezen hem, opdat het goede gemeenschappelijk zal zijn” (FT, 67).

De ontmoeting, omschreven in de parabel, kan in vier werkwoorden worden samengevat, die strikt met elkaar verbonden zijn: herkennen, compassie tonen, nabij zijn en verzorgen.

De eerste stap is het “herkennen” van een broeder of zuster die in moeilijkheden verkeert. Maar om hen te herkennen, moeten we hun aanwezigheid eerst “opmerken”. Wie op zichzelf is geconcentreerd, zich niet voor anderen interesseert en onverschillig is, merkt de geslagen naaste die op de weg is achtergelaten, niet op (zie FT, 73). Het herkennen van een broeder of een zuster in de naaste vraagt dan nog een extra inspanning, en al helemaal wanneer deze “niet behoort tot de eigen kring” (FT, 81). Behalve deze dimensie van broederschap, is er dan ook nog een transcendente dimensie, welke zich baseert op een openbaring van Jezus Christus: “Voorwaar, Ik zeg u: al wat gij gedaan hebt voor een dezer geringsten van mijn broeders hebt gij voor Mij gedaan” (Mt. 25, 40). De christen is er dus toe geroepen om “Christus zelf te herkennen in elke achtergelaten of uitgesloten broeder” (FT, 85). Vanuit deze invalshoek, transformeert de cultuur van ontmoeting zich in “theologie” van ontmoeting en, in deze zelfde betekenis, in “theofanie” van ontmoeting.

De tweede stap is “compassie tonen”. Ook hier zien we een belangrijke dimensie die de capaciteit onderzoekt van de Samaritaan om het leed van de arme reiziger te begrijpen en zich aan te trekken, en om empathie voor hem te voelen. “Onverschilligheid voor het leed mag geen keuzemogelijkheid zijn; we kunnen iemand niet “aan de grens van het leven” laten liggen. Dit leed moet ons verontwaardigen tot aan het punt dat wij uit onze gelukzalige toestand opstaan, en ons verontwaardigen over het menselijk leed” (FT, 68). Ook hier bestaat echter een transcendente dimensie, die de Goddelijke Barmhartigheid tot model neemt. In 2015 vertelde Paus Franciscus ons reeds, dat “de barmhartigheid van God ons in het centrum van de problemen plaatst, en dus in de situatie van de ander, met het hart van de Vader” (*Ochtendmeditatie*, 30 oktober 2015).

De derde stap is het “nabij zijn”. De Heilige Vader benadrukt hoezeer de Samaritaan “de gewonde Jood nabij was. Om hem nabij te zijn en om voor hem aanwezig te zijn, overschreed hij alle culturele en historische grenzen” (FT, 81). In zijn Boodschap aan de 106-de Werelddag van Migranten en Vluchtelingen, legt Paus Franciscus ons uit, dat deze grenzen normaliter angsten en vooroordelen genereren “die ervoor zorgen dat wij de afstand tot anderen bewaren, waardoor deze ons meestal verhinderen om hen “nabij te zijn” en met liefde te dienen”. Om nabij te kunnen zijn, moeten wij ons er persoonlijk bij betrekken, en aan de ander datgene geven wat voor ons zo waardevol is: onze tijd! De Samaritaan had zeker “zijn eigen dagprogramma gemaakt, zodat hij die dag naar eigen behoeftes en wensen had kunnen invullen. Maar hij was in staat om alles opzij te zetten bij het zien van de gewonde man. Zonder dat hij hem kende, achtte hij deze persoon waardig voor de gave van zijn tijd” (FT, 63). “Nabij zijn”, betekent dat men zijn ‘handen vuil wil maken’. En het grootste voorbeeld hiervan heeft Christus ons gegeven, toen hij de voeten van zijn leerlingen waste: “Hij heeft Zijn kleed

afgedaan, zich op Zijn knieën voor hen geplaatst, en Hij heeft Zijn handen vuil gemaakt” (*Boodschap aan de 106-de Werelddag van Migranten en Vluchtelingen*).

De vierde stap is verzorgen. Naar het voorbeeld van de Samaritaan, nodigt de Heilige Vader ons uit tot “het verbinden van de wonden” van elke “levende vreemdeling” (97) en elke “verborgen banneling” (98). Deze moeten worden behandeld met “olie en wijn”. De olie, de wijn en het verband vertegenwoordigen al die instrumenten die wij zijn geroepen om te gebruiken om de wonden te verzachten en te verzorgen: van het attent luisteren tot het troostende woord, van de medische bijstand tot de psychologische bijstand, van het terugschikken van vertrouwen tot het herstellen van de persoonlijke waardigheid. Het verzorgen betekent, dat wij de verantwoording moeten nemen over het leed van de ander. Het betreft hier een inzet op lange termijn, welke ons omvormt tot “reisgezellen” en “vrienden die op weg zijn naar een gemeenschappelijke eindbestemming”. En als we tot het inzicht komen, dat we alles niet alleen kunnen, dan moeten we, net als de Samaritaan, de gewonde naar een goed onderkomen brengen.”De Samaritaan zocht een waard die de man kon verzorgen; zo worden ook wij uitgenodigd om te ontmoeten in het “wij”, een “wij” die sterker is dan de som van kleine individualiteiten” (FT, 78).

De uitdaging van de ontmoeting die in menselijkheid doet groeien, gaat eenieder van ons aan, en niemand mag zich daarvan afwenden. “Wij dragen allemaal een verantwoordelijkheid voor de gewonde die het volk zelf is, en voor alle volkeren van de wereld. Laten wij ons ontfermen over de kwetsbaarheid van elke man, van elke vrouw, van elk kind en van elke oudere, met die solidaire en aandachtige houding, die houding van nabijheid, waarin de Barmhartige Samaritaan ons voorging” (FT, 79). Gedurende zijn bezoek aan Lampedusa in 2013 riep Paus Franciscus tot deze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid op: “Waar is je broeder?” De stem van zijn bloed bereikt mij, zegt God. Dit is geen vraag die wij stellen aan anderen, het is een vraag die aan mij wordt gesteld, aan jou, aan eenieder van ons” (*Preek*, 8 juli 2013). Deze vraag is duidelijk, en vraagt van ieder van ons een antwoord, opdat, zoals de Heilige Vader stelt, “vanaf dit moment eenieder van ons die geen rover wil zijn, en geen afstand wil bewaren, ófwel zelf een gewonde is, ófwel een gewonde op zijn schouders wil meedragen” (FT, 70).

Er moet echter worden erkend, dat de deelname aan deze cultuur van ontmoetingen niet eenvoudig is. In de encycliek “*Fratelli Tutti*” duidt Paus Franciscus twee hieraan voorafgaande handelingen aan, twee bewegingen die van ons vragen: het overwinnen van de angst en het overschrijden van de grenzen.

Het natuurlijk instinct van zelfverdediging voedt in ons twijfels en angsten ten aanzien van anderen, met name wanneer het gaat over buitenlanders en immigranten. Maar we worden ertoe geroepen “om deze primaire reacties te overwinnen, want deze brengen het probleem met zich mee, dat zij onze gedachten en ons handelen beïnvloeden, tot aan het punt dat wij intolerant, gesloten, en soms zelfs – zonder dat we dit zelf opmerken - racistisch worden. Op deze wijze ontnemt de angst ons de wens en de capaciteit om de ander te ontmoeten” (FT, 41). De kerkelijke gemeenschappen moeten er steeds aan worden herinnerd, dat Jezus Christus van ons vraagt om de broeders en zusters te ontmoeten, die aan onze deur kloppen. Paus Franciscus benadrukte in februari 2019, dat “zij Christus zelf zijn, alhoewel

onze ogen er moeite mee hebben om Hem in hen te herkennen: met hun kapotte kleding, met hun vieze voeten, met hun vervormde gezichten, met hun gewonde lichamen, nog niet eens in staat om onze taal te spreken (*Preek*, 15 februari 2019).

In de encycliciek "*Fratelli Tutti*" wijst Paus Franciscus steeds op de noodzaak om de grenzen te overschrijden, om zich aldus op de ontmoeting met de ander voor te bereiden. De Heilige Vader bedoelt op de eerste plaats de geografische en politieke grenzen, die in de hedendaagse wereld de onevenwichtigheden aangeven tussen hen die genieten van het grootste deel van de Aardse hulpbronnen, en hen die zich tevreden moeten stellen met de kruimels hiervan. "Wanneer elke persoon een onvervreembare waardigheid heeft, en indien elk menselijk wezen mijn broeder of mijn zuster is, en de wereld écht van iedereen is, dan maakt het niet uit of dat iemand hier geboren is of woont buiten de grenzen van ons eigen land" (FT, 125). Maar Paus Franciscus wijst ook op de sociale, culturele, economische en religieuze barrières die worden opgericht om "ons" van de "anderen" te onderscheiden. In naam van de veiligheid "worden nieuwe zelfverdedigende barrières opgericht, zodat de wereld niet meer bestaat, en alleen "mijn" wereld bestaat, tot aan het punt dat vele mensen buiten "mijn" wereld niet meer worden beschouwd als menselijke wezens met een onvervreembare waardigheid, maar gewoon als "die daar" (FT, 27).

Alhoewel de uitdaging om te ontmoeten, om te kunnen groeien in menselijkheid, tot de hele mensheid is gericht, moeten de kerkelijke gemeenschappen zichzelf hierover als eersten vragen stellen. De Heilige Vader citeert in dit kader de Heilige Johannes Chrysostomus, die alle christenen op de volgende wijze oproept: "Willen jullie echt het Lichaam van Christus eren? Minacht dit Lichaam dan niet, wanneer het naakt is. Eert dit Lichaam niet alleen maar in de tempel, wanneer het gekleed is met zijden gewaden, terwijl je het Lichaam buiten kou laat vatten en helemaal niet kleedt". De paradox hierbij is soms, dat zij die niet geloven de Wil van God eerder doen, dan zij die wel geloven" (FT, 74). De kerkelijke gemeenschappen, die een levende getuigenis zijn van de komst van Gods Koninkrijk, hebben daarom de taak om de werkwoorden van de ontmoeting in de eerste persoon enkelvoud en in de eerste persoon meervoud uit te spreken. Dit uitspreken begint noodzakelijkerwijs met het luisteren. "We mogen de capaciteit om te luisteren niet verliezen" (FT, 48). Het luisteren naar de omgeving en naar de bewoners van de periferieën is een *conditio sine qua non* voor het opsporen van de uitgesloten ruimtes, en om ons voor te bereiden op de ontmoeting.

De religieuze gemeenschappen zijn vandaag geroepen om te luisteren naar het kermend gewezen van het Volk van God, een "geroep" dat vaak "stil" is, omdat deze is verstikt in de tranen van het leed, of tot "stilte" wordt aangezet, omdat deze ongemakkelijk is en kan leiden tot instabiliteit. Maar de Heer heeft ons de Heilige Geest geschonken, om Zijn Wil te ontdekken, zonder ons te laten afleiden door de illusies van deze wereld. Ik sluit af met het gebed van de Heilige Vader, dat ik tot het mijne maak: "Heer, [...], vestig in ons hart een broederlijke geest. Inspireer ons tot de droom van een nieuwe ontmoeting van dialoog, gerechtigheid en vrede. Stimuleer ons om gezondere samenlevingen te vormen, en een waardige wereld, zonder honger, zonder armoede, zonder geweld en zonder oorlogen" (FT, *Gebed tot de Schepper*).

WIJ ZIJN “FRATELLI TUTTI”
BRIEF VAN DE UISG-COMMUNITEIT IN
LAMPEDUSA

Zr. Maria Ausilia, Zr. Franca, Zr. Paola

Zr. Florence de la Villeon, RSCJ, de verantwoordelijke voor het Migrantenproject van de UISG, samen met Zr. Maria Ausilia, Zr. Franca en Zr. Paola, hebben ons deze prachtige brief uit Lampedusa geschonken. Het is een levende getuigenis van dienstbaarheid, verwelcoming en liefde, die ons erg goed heeft gedaan, en wij zijn er zeker van, dat deze brief ook goed doet aan onze lezers en lezeressen. Wij danken de gemeenschap van Lampedusa, een kleine voorpost van broederschap aan de “toegangspoort van Europa”, met heel ons hart!

Origineel in het Italiaans

Op 30 november 2020 hebben wij het jubileum gevierd van de stichting van de UISG-gemeenschap van Lampedusa. Een gemeenschap die is samengesteld uit Zr. Maria Ausilia van de Salesianen, Zr. Franca van de Kleine Zusters van Jezus, en Zr. Paola van de Zusters van Barmhartigheid van de Heilige Giovanna Antida. Wij zijn uitgezonden door de UISG die de samenwerking en de dialoog bevordert tussen de religieuze congregaties van de Kerk en de burgermaatschappij.

Gezonden om banden van vriendschap te smeden, door middel van onze aanwezigheid tussen de inwoners van het eiland, en met de wens om hen binnen de ons geboden mogelijkheden diensten aan te bieden, en om met hen samen te werken bij het aanbieden van gastvrijheid aan de vele personen die daar vanuit de andere oever van de Middellandse Zee arriveren. In feite, is dit kleine eiland een rots die uithangt naar Afrika, omdat deze zich dichterbij Afrika bevindt dan bij het Italiaanse schiereiland, en aldus de extreme punt vormt van Italië en van Europa: de toegangspoort van Europa!

Eeuwenlang vonden reizigers op het eiland een veilige haven. Gedurende de laatste decennia zoekt een grote menigte haar kusten op. Dit betreft personen die willen vluchten uit oorlogen, dictaturen, vervolgingen, honger en dorst; mannen, vrouwen en kinderen, die zich werpen in een exodus, zonder dat zij de openstaande vallen en het leed op deze weg van tevoren mogen kennen, op zoek naar een betere toekomst. Voordat zij op gammele bootjes worden gezet, die veelal zinken, doorschrijden deze mensen lange woestijnen, waar duizenden van hen al zijn begraven. Paus Franciscus heeft Lampedusa uitgekozen als de eerste plaats voor een pauselijk bezoek; hij is er gekomen om te bidden met de inwoners van het

eiland, en met de migranten om hun moed en hun onbeschrijfelijk leed te eren, alsmede hen te eren die door de zee zijn opgeslokt. De Paus heeft met grote zachtmoedigheid een bloemenkrans in zee geworpen, waarbij hij met kracht uitriep: “Nooit, nee, nooit meer!Kaïn, waar is je broeder?”

Toen wij nog maar net op het eiland gearriveerd waren, troffen we migranten aan op het plein voor de kerk. Het plein is een ontmoetingsplaats: de parochie biedt daar de mogelijkheid van een WIFI-verbinding, en andere hulpverlening, zoals kleding en voedsel. De migranten worden opgevangen in een centrum, wat voor hen is ingericht; de kwaliteit hiervan laat veel te wensen over; het is een doorgangscentrum, en van daaruit worden de migranten overgeplaatst naar Sicilië. Wij zijn toen begonnen hen op het plein te benaderen, hebben kennis met hen gemaakt, en hebben hen een glimlach geschonken; in het geval dat de relatie kon worden voortgezet, hebben we hen in de bar uitgenodigd, om hun verhalen te aanhoren onder het genot van een kopje thee of een kopje koffie.

Toen we drie maanden op deze weg met hen bezig waren, is de pandemie uitgebroken, en alles is toen veranderd, want op het plein kwam toen niemand meer. We vroegen ons af, wat we nu moesten doen. De vluchtelingen bleven per boot aankomen als voorheen, en aldus hebben we een nieuwe mogelijkheid ontdekt om hen te ontmoeten: we zijn naar de haven gegaan om hen te verwelkomen. Na het moment van hun aankomst, moeten de immigranten een serie medische en militaire onderzoeken doorstaan, en ondergaan ook verschillende verhoren. Zij komen uitgeput aan, maar zijn zich er toch van bewust dat zij het geluk hebben gehad om gezond en heel aan te komen. Verschillenden van hen, met name de Moslims die de grote meerderheid vormen, knielen op de grond en raken met hun voorhoofd de grond aan, terwijl zij fluisteren: “Elhamdu l-illah” (“God zij geprezen!”).

De havenpier “Favaloro”, de militaire zone waar de immigranten aankomen, is niet voor iedereen toegankelijk. Vanaf de eerste dag van onze aankomst, maakten wij kennis met het programma “Mediterranean Hope” (MH), bestemd voor vluchtelingen en migranten, een initiatief van de Federatie van Evangelische Kerken in Italië (“Federazione delle Chiese Evangeliche in Italia”(FCEI)), dat startte na de tragedie van 3 oktober 2013, toen enkele mijlen voor de kust van Lampedusa 368 mensen verdronken gedurende een rampzalige schipbreuk. De keuze van de Federatie om zich met dit programma op Lampedusa te vestigen, kwam voort uit het besef van de geopolitieke centraliteit en de sterke symboolfunctie van het eiland met betrekking tot een globaal fenomeen, wat de migratie in de hedendaagse tijd ook werkelijk is.

Met hen maken wij deel uit van het “Solidariteitsforum Lampedusa” (“Forum Lampedusa Solidale”), ontstaan in 2015 vanuit een ontmoeting van associaties, kerkelijke bewegingen, vrijwilligersorganisaties, parochies, en vrouwen en mannen van de burgermaatschappij, die zich willen inzetten voor de realisatie van een alternatief opvang- en solidariteitsmodel. De activiteiten van het Forum beperken zich niet tot het uitdelen van goederen aan de migranten, maar richten zich ook op het verbreiden van ideeën en professionele kennis, via internet, waarmee concrete

antwoorden kunnen worden gegeven op de noden van de lokale communiteit en van de buitenlanders die daar langskomen. Tussen de activiteiten die door het Forum worden georganiseerd, zien we bijvoorbeeld discussiebijeenkomsten, solidariteitsevenementen en bestrijding van armoede en sociaal isolement.

De aanwezigheid van het project “Mediterranean Hope” in Lampedusa wordt gekenmerkt door de oecumenische samenwerking, die de uitvoerders hiervan aan de dag leggen ten aanzien van de lokale katholieke gemeenschap. De oecumenische dimensie en de dialoog met personen die er een ander geloof en andere religieuze geloofsbelijdenissen op nahouden, komt elk jaar duidelijk naar voren in de organisatie van de herdenking van de slachtoffers, gevallen op 3 oktober 2013. Onze kleine communiteit heeft zich geplaatst in deze structuur die zich inzet voor de migranten en de eilandbewoners, en onze samenwerking groeit met het vertrouwen en de vriendschap, waarbij ons één gemeenschappelijk doel voor ogen staat: het verwelkomen van de personen op een rechtvaardigere manier, met respect voor de menselijke waardigheid van eenieder, in de overtuiging dat de wereld van ons allemaal is, waarbij wij op de wijze van Paus Franciscus steeds herhalen: wij zijn “**allen broeders**”.

Onze activiteiten, die wij ontplooiën met de uitvoerders van “Mediterranean Hope”, bestaan uit onze gang naar de haven en het aanbieden, staande tussen vele militairen van elke orde en rang, van een verlegen welkomswoord, van een glas water of van een kop warme thee, van speelgoed aan kinderen, en van onszelf als speelkameraden of voor het vasthouden van de baby van een moeder die aan het einde van haar krachten is, overmand door vermoeidheid; en wij zijn daar tevens een aanwezigheid van menselijkheid, van respect, van barmhartigheid en van liefde!

Om hen waardig te erkennen om verwelkomd te worden, doet ons goed, geeft ons waardigheid, zoals wij ook waardigheid ontleen aan de herdenking van hen die op zee gestorven zijn. Voor velen van hen is de Middellandse Zee hun laatste rustplaats, terwijl anderen worden begraven op het kleine kerkhof van Lampedusa, te midden van de overleden eilandbewoners. Wanneer er schipbreukelingen zijn overleden, dan organiseert een groep een korte lekenceremonie, en wie daaraan deelneemt (katholiek, protestant, moslim of niet-gelovige) doet dat vanuit zijn eigen diepe overtuiging; wat ons met elkaar verenigt, is het geloof in de waarde van deze viering.

“Wij zijn hier in plaats van de familie en de vrienden van deze gestorven schipbreukelingen; wij zijn hier in plaats van allen die het recht hebben om te vragen naar gerechtigheid voor deze absurde dood; wij zijn hier om het gebrek aan menselijkheid aan te klagen, het gebrek aan menselijkheid van de wetten en van de politiek, die menselijke wezens tot de dood veroordelen” Zo drukte zich een lid van het Forum uit gedurende de begrafenis van Yussuf, die slechts zes maanden oud was, toen de rubberboot die hem vervoerde, is omgeslagen, en hij uit de armen van zijn jonge moeder gleed.

De hele communiteit heeft aan Yussef een waardige begrafenis gegeven, en

de moeder heeft kunnen deelnemen en haar pijn kunnen uitschreeuwen, en wij hebben beloofd om hem nooit te vergeten. Francesco Piobbichi, die tekenaar en sociaal werker is van “Mediterranean Hope”, heeft een hele mooie tekening gemaakt voor het graf van Yussuf: een pluim die omhoog rijst uit de doornachtige zee, die hem heeft gedood.

Uit de tekeningen van Francesco spreekt een oneindig respect voor de zee, maar er is een aanklacht in vervat tegen hen die de zee voorzien van doornen, van grenzen die doden, en er zit een schreeuw van verontwaardiging in vervat voor elke dode die niet mag worden vergeten! De kleine Yussef is een symbool geworden, een herinnering die ons niet mag verlaten, en aldus hebben we ons afgevraagd: hoe kunnen we andere mensen hierbij betrekken? Aldus is in het Forum het initiatief ontstaan wat heet: “een deken voor Yussef”. Een deken bestaande uit vierkantjes die zijn gebreid of gehaakt. Wij hebben deze ontvangen uit alle delen van Italië, en ook uit het buitenland. De vrouwen van Lampedusa hebben deze allemaal aaneen genaaid, en de aldus ontstane deken is een symbool van bescherming geworden voor de vele mannen, vrouwen en kinderen die ook nu nog de kans lopen om te sterven: het is tevens een herdenkingsobject voor de vele mensen die door de zee zijn opgeslokt. Want als wij hen negeren of hen vergeten, dan ontkennen wij simpelweg dat zij ooit hebben bestaan.

De inwoners van het eiland verlenen ons een enorme gastvrijheid, en zij nemen dan ook een groot deel van onze dagindeling in beslag. Ondanks de pandemie, hebben wij alle ouderen leren kennen en bezocht. Het overgrote deel van hen wordt door hun familie goed verzorgd, maar er zijn ook veel alleenstaanden, voor wie een bezoek als een zonnestraal is. Vele vrouwen, met name Roemeense vrouwen, werken voor hen als verzorgenden, en ook met hen sluiten wij vriendschap. Luisterend naar de oudste leden van de gemeenschap, hebben wij ontdekt, dat op dit zeer geïsoleerde eiland, waar men eerder alleen leefde van visvangst, de inwoners heel veel hebben moeten doormaken: eenzaamheid, angsten, armoede en rouw over personen die in de zee zijn verdronken.

De gevolgen hiervan zijn te zien aan hun gezondheidstoestand; er zijn veel mensen met een psychische ziekte. Het eiland is veranderd door de komst van het toerisme, met name vanaf de tachtiger jaren. Iedereen heeft de handen uit zijn mouwen gestoken, en met grote opofferingen is er een zekere welvaart bereikt, die wel wordt gekenmerkt door vele onevenwichtigheden: de wereld van de jongeren en van de minder jongeren, die onder meer worden verleid door drugs, alcohol en het makkelijke leventje Het eiland is mooi, en de bevolking vermenigvuldigt zich gedurende de zomer: het aantal toeristen overschrijdt dan de autochtone bevolking en de migranten. Zowel toeristen als migranten komen regelmatig op het eiland aan. Zij leven naast elkaar, zonder elkaar ooit te ontmoeten.

Bij onze communiteit staan de deuren wijd open, en de oproepen die wij ontvangen, zijn er velen; eenieder van ons antwoordt hierop binnen de eigen mogelijkheden, en wij vullen elkaar aan in onze verschillen. Onze stichters vormen de inspiratiebron voor ieder van ons, en alle drie hebben een plaats gevonden in ons

kleine kapelletje, en ook in ons dagelijks zijn en in ons dagelijks handelen... Althans, dat is onze wens!

Zonder vooraf vastgesteld programma, probeert ons leven elke dag te antwoorden op de oproepen van de mensen. Wij bieden u een kleine indruk aan van de dag van gisteren: om half negen in de ochtend hebben wij een chatbericht ontvangen vanuit de aankomstpier "Favaloro", dat ons informeerde over de aankomst van 93 personen; wij zijn onmiddellijk ernaartoe gegaan om hen te verwelkomen. Om 14.00 uur zijn weer 200 personen aangekomen, en weer zijn wij naar de aankomstpier gegaan. Bij de lunch hebben we de twee pastoors van het eiland uitgenodigd, waarmee onze samenwerking in onderling vertrouwen groeit. Zr. Ausilia brengt, zoals zij dat elke zaterdag en woensdag doet, de Heilige Communie naar vele mensen op het eiland. Samen hebben wij verder een bezoek gebracht aan mevrouw A. en aan haar Roemeense verzorgster.

Vanmorgen zijn we naar de handelspier gegaan, en door de omheining heen hebben we gepraat met de migranten die gisteren zijn gearriveerd, en op dat moment werden ingescheept om naar Sicilië te vertrekken.

Wij proberen een gezin te volgen, dat in grote moeilijkheden verkeert, een moeder met vier kinderen, zonder vader. Zr. Ausilia werkt samen met een maatschappelijk werkster om hen hulp te bieden. Er valt veel te zeggen over alles wat wij met de eilandbewoners van Lampedusa delen; we kunnen niet alles vertellen, maar om het dagcentrum voor geestelijk gehandicapten, waarmee we proberen samen te werken, kunnen we niet heen. We nemen daar deel aan kleine vreugdemomenten, aan gezamenlijke wandelingen, en we zijn enkelen van hen nabij, zoals bijvoorbeeld mevrouw C., een vrouw die we elke zaterdag bij onze lunch verwelkomen. Deze persoonlijke relaties, die wij zijn aangegaan gedurende de maanden van pandemie en van gedwongen isolement, die tot verslechtering van hun toestand hebben geleid, vanwege de daarmee gepaard gaande eenzaamheid en angst, zijn een manier om de vele personen die in moeilijkheden verkeren, in deze moeilijke tijd van crisis, te helpen.

Wij zijn de UISG heel erkentelijk, dat zij ons hier naartoe gebracht hebben. Lampedusa is één van de periferieën waarnaar Paus Franciscus ons stuurt Het is een plek aan de grens, een van de "breekpunten" tussen het Noorden en het Zuiden van de wereld, tussen de mensen die op zoek zijn naar de meest luxieuze ontspanningen en vakanties en de wanhopige mensen uit de armste landen van de planeet

Mogen wij ervan dromen dat deze aanwezigheid die door de UISG werd gerealiseerd, mag worden gecontinueerd, en een teken mag blijven zijn van Hoop, om daarmee een bijdrage te kunnen geven aan het ontstaan van een MEERVOUDIGE MENSELIJKHEID? Van een menselijkheid waardoor iedereen in zijn of haar waardigheid wordt erkend? Waarin wij samen, als broeders en zusters, onze weg kunnen vervolgen? Wij geloven, dat dit mogelijk is, en wij vragen dit aan de Heer, en wij vertrouwen dit aan uw zorg toe.

DIALOOG IN EEN PERIODE VAN GEWELD: EEN HERLEZING VAN DE MENSELIJKE BROEDERSCHAP VANAF DE BASIS

P. Christophe Roucou

Pater Christophe Roucou is een professor aan het “Institut Catholique de la Méditerranée” (ICM), te Marseille, en verantwoordelijk voor de “Pôle d’étude et de Recherche Islamo-Chrétiennes” (PERIC) en het “Maison de la Sagesse”-programma. De volgende tekst werd gepresenteerd op het webinar “Dialoog in een periode van geweld: een herlezing van de menselijke broederschap vanaf de basis”, georganiseerd door de Commissie voor de Interreligieuze Dialoog van de Internationale Unie van Algemene Oversten (UISG) en de Unie van Algemene Oversten (USG).

Origineel in het Frans

Inleiding

De volgende probleemstelling werd mij gegeven:

“Richt je presentatie op de relaties met Moslims in de periode van het globaal terrorisme. Welke is de huidige situatie in Frankrijk, en welke is de rol van de religieuze leiders bij het aangaan van deze uitdagingen”

Mij werd dus gevraagd te spreken over de Franse context, en om die reden wil ik de volgende opmerkingen maken in mijn inleiding:

- Er zijn de laatste jaren en maanden gewelddaden en moorden gepleegd: een aanval in Nice op 14 juli 2016, waarbij 87 mensen werden gedood en 434 gewond; de moord op Pater Jacques Hamel, een priester die de H. Mis celebreerde, die plaatsvond op 26 juli 2016; de moord op een leraar die zijn school verliet op 16 oktober 2020; en de moord op twee vrouwen in een kerk in Nice op 29 oktober 2020. Deze daden werden gepleegd door individuen die zeiden dat zij Moslims waren.
- Maar alhoewel terrorisme en geweld geregeld in Frankrijk plaatsvinden, kunnen we niet zeggen dat we elke dag in een context van geweld of vrees voor terrorisme leven.

Ik wil in mijn inleiding ook de getuigenis opnemen van een vriend, een Algerijn van de tweede generatie, geboren in Frankrijk en getrouwd met een kerkelijke katholieke vrouw met drie kinderen, van wie ik het huwelijk heb ingezegend. Zij behoren tot de “Groep van de Islamitisch-Christelijke Vuurhaarden” (“Groupe des Foyers Islamo-Chrétiens” (GFIC)), ofwel de “Groep van Islamitisch-Christelijke Huishoudens”. Hij heeft een belangrijke verantwoordelijkheid in de openbare sector, namelijk in het Louvre-Museum te Parijs, en hij is de eerste locoburgemeester van een noordelijke buitenwijk van Parijs.

“Gedurende de jaren tachtig zaten wij in het noorden van Parijs op de lagere en middelbare school met leerlingen die overal vandaan kwamen: bijvoorbeeld uit Polen en Senegal, en zij waren al gedurende meerdere generaties in Frankrijk; sommigen van hen waren met elkaar bevriend. Ik werd hier geboren als Algerijn van de tweede generatie. De verschillen tussen ons werden niet benadrukt; we behoorden allemaal tot families die deze verschillen bepaalden. En wij ontdekten deze verschillen, maar die verrijkten ons vooral. We hadden geen problemen met elkaar. Ons perspectief was de volledige integratie in de Franse maatschappij. Toen het Franse elftal de wereldcup won in 1998, was dat een sterk symbool voor het Franse integratiemodel: dat Franse elftal was “zwart, wit en Arabisch”. Het gaf aan hoe dit model in Frankrijk werkte, en dit was dan ook ons ideaalmodel.”

“Toen werden wij opgeschrikt door twee gebeurtenissen, die alles op de proef stelden: eerst de aanval van 11 september 2001 in New York, en toen de Rellen te Clichy-sous-Bois in Frankrijk. Deze twee gebeurtenissen veroorzaakten een diepe malaise in de Franse maatschappij.”

Ik zal eerst de specifieke Franse context behandelen vanuit het gezichtspunt van de Moslims in onze maatschappij; vervolgens zal ik wijzen op mogelijke plaatsen van ontmoeting, uitwisseling en dialoog, en tenslotte analyseren wat precies de dialoog belemmert, en conclusies trekken over onze rol als religieuze leiders binnen deze context.

1. In welke context moeten wij de broederschap in Frankrijk zien?

Vrijheid, gelijkheid en broederschap

We moeten u eerst de slogan van de Franse Revolutie in herinnering brengen, die voor alle Fransen aanspreekt, wat hun religie, hun oorsprong en hun sociale achtergrond dan ook moge zijn: vrijheid, gelijkheid en broederschap. En we weten, dat voor het realiseren en het versterken van de vrijheid en de gelijkheid wetten worden aangenomen en doorgevoerd; bij broederschap kan dit echter niet. Broederschap is een ideaal dat afhangt van de verantwoordelijkheid van elke burger. Ik zou willen zeggen dat het onze dubbele verantwoordelijkheid is, als burgers en als christenen, omdat wij geloven dat alle menselijke wezens zijn geschapen naar het beeld van God, en dat Jezus Christus ons dit openbaarde.

Het is de moeite waard om in dit kader de eerste zin aan te halen van de

gezamenlijke Verklaring, getekend door Paus Franciscus en Sjeik Ahmed el-Tayyeb, te Abu Dhabi op 4 februari 2019: “*Geloof zet de gelovige ertoe aan om in de ander een broeder te zien, die moet worden ondersteund en bemind*”.¹

Een lange, complexe geschiedenis: Frankrijk en haar Moslims

Frankrijk bezat een koloniaal rijk in landen waarin bijna de hele bevolking Moslim was: de Maghreb-landen werden door Frankrijk gekoloniseerd in de vorm van een protectoraat dat Tunesië, Marokko en later Algerije omvatte; dit was Frans grondgebied, en de Islamitische inwoners ervan werden niet als burgers beschouwd; wel mochten zij in het leger dienen.

Tot de dag van vandaag heeft de Algerijnse onafhankelijkheidsoorlog, die duurde van 1954 tot 1962, aan beide kanten diepe wonden achtergelaten. De herinneringen eraan blijven bijna 60 jaar na de onafhankelijkheid nog steeds levend en pijnlijk.

In een land met 68 miljoen inwoners, vormen de Moslims ongeveer 8 % van de bevolking, en bestaan dus uit ongeveer 5 miljoen mensen (er moet hierbij worden aangetekend, dat religieuze statistieken in Frankrijk verboden zijn). Meer dan tweederde van hen bezit de Franse nationaliteit, terwijl een groot deel van onze landgenoten Moslims beschouwen als immigranten en Arabieren, en soms zelfs als extremisten en, in het ergste geval, als terroristen. Er is sprake in Frankrijk van een zeker racisme ten aanzien van Arabieren en kleurlingen.

Mensen met een Moslimachtergrond zijn vertegenwoordigd in alle sociale- en beroeps categorieën, maar zijn nog talrijker onder de arbeiders en onder de lager geschoolden.

Vanwege deze situatie, wonen op de laagste treden van de sociale ladder veel Moslimsgezinnen in arbeidersbuurten, in de buitenwijken van de steden, zodat zich hier om sociale en politieke redenen veel moeilijkheden en problemen voordoen.

Religies en secularisme in het Frankrijk van de 21-ste eeuw

Secularisme is een Franse ontwikkeling, die buiten de Franse grenzen moeilijk uit te leggen valt, omdat het woord vaak niet in het Engels, Duits of Arabisch kan worden vertaald! Secularisatie daarentegen, die vele hedendaagse maatschappijen raakt, kan worden geïdentificeerd, en wordt vaak verbonden met moderniteit. Secularisatie verwijst naar een proces waarin hele gebieden van het sociale leven niet langer afhankelijk zijn van de Kerk (scholen, ziekenhuizen, enz.), en waarin hele belangrijke aspecten van het menselijk leven niet langer gebonden zijn aan godsdienst. In dit proces loopt de religie het risico haar plaats in de maatschappij te verliezen, en te worden verdrongen naar de particuliere sfeer.

Het secularisme daar tegenover is een legaal framework dat een scheiding tussen Staat en religie regelt: de Staat bemoeit zich niet met de zaken van de Katholieke Kerk (vanaf 1905) en van andere religies, en omgekeerd.

Maar vele Moslims, inclusief de imams, verwarren secularisatie met secularisme,

en wijten de achteruitgang in de godsdienstbeoefening in Frankrijk aan het secularisme.

Bovendien heeft zich in Frankrijk gedurende de laatste eeuw, naast het legale framework van het secularisme, een “seculiere mentaliteit” en een “secularistische” ideologie ontwikkeld, welke zich plaatst tegenover de zichtbare en sociale dimensie van religies, beginnend vanaf de Islam.

Islam en Moslims in Frankrijk: een mozaïek

De Moslimgemeenschap in Frankrijk is geen eenheid, maar wordt doorkruist door vele stromingen, waarvan sommigen zijn gebonden aan de landen van herkomst en aan de daar aanwezige machthebbers: dit geldt voor Algerije (dat de rector benoemt van de Moskee in Parijs), Marokko en Turkije; deze landen trachten hun bevolkingen en hun moskeeën in Frankrijk te controleren.

Vijfendertig jaar lang heeft de Franse regering geprobeerd om een vertegenwoordigend orgaan van de Moslims in het leven te roepen voor het bespreken van de godsdienstzaken. Maar zij is daarin niet geslaagd. De CFCM (“Conseil Français du Culte Musulman” ofwel de Franse Raad voor het Moslimgelof) draagt geen legitimiteit in de ogen van tenminste 80 % van de Moslims die in Frankrijk wonen!

Waar komt het geweld vandaan?

In Frankrijk is het geweld, met name dat in de arbeiderswijken, niet primair religieus van karakter, en wordt dus meestal niet gepleegd uit naam van een religie. Het meest zichtbare geweld is verbonden met de handel, en met name met de drugshandel, waar heel veel geld in omgaat, en die door sommige politici wordt beschouwd als een verzekering van de “sociale vrede” in wijken waar werkloosheid en arbeidsonzekerheid anders zou leiden tot explosieve sociale consequenties.

Het gebruik van geweld is ook een schreeuw of antwoord van mensen die worden gedestabiliseerd door de globalisering, en geen toekomst meer zien in deze nieuwe wereld.

In Frankrijk komt het geweld dus voort uit mensen die zich vergeten voelen door de Republiek, en zich buitengesloten voelen door de educatieve netwerken, waardoor sociaal succes niet voor hen is weggelegd. Het geweld ontstaat in wijken die “wetteloze” zones zijn geworden, en waaruit de publieke dienstverlening zich geleidelijk aan heeft teruggetrokken. Als gevolg daarvan nemen “maffia’s” de wet zelf in handen, en controleren bijvoorbeeld de toegangs- en uitvalswegen van die wijken. Het punt is zelfs bereikt, dat de politie zich daar veelal niet meer laat zien.

Gewelddaden die door een religie worden gemotiveerd, zijn er maar heel weinig, wanneer men dit vergelijkt met het dagelijks geweld waaronder de arme inwoners van deze wijken gebukt gaan; en om sociale redenen bestaan die inwoners vaak uit Moslims.

2. Welke zijn de plaatsen en tijden waar Christenen en Moslims elkaar in Frankrijk specifiek ontmoeten, met name in Marseille?

Marseille: de één na grootste stad van Frankrijk naar aantal inwoners, bijna 850.000 in totaal, van wie er 300.000 Moslims zijn, 80.000 Armeniërs, en 60.000 Joden. Waar ontmoeten Christenen en Moslims elkaar?

Gedurende het **dagelijks leven in de arbeiderswijken** van Marseille: maar deze sociale, culturele en religieuze mengeling is momenteel aan het verdwijnen. Sommige van deze wijken zijn vrijwel geheel Moslimwijken geworden, en men vindt er maar enkele Christelijke gezinnen, en één of twee gemeenschappen van zusters of monniken, die vaak op hoge leeftijd zijn.

Maar ook in **katholieke opvoedingsinstituten**: in Marseille heeft de Kerk ervoor gekozen om scholen te ondersteunen in deze arbeiderswijken. Als resultaat van dat beleid, bestaat het leerlingenbestand van sommige katholieke lagere en middelbare scholen uit 60 tot 90 % Moslims. Deze scholen moeten worden behouden en ondersteund, opdat een perspectief ontstaat op samenleven, wederzijdse kennisuitwisseling, en interculturele en interreligieuze dialoog.

In **de diensten van gevangenis- en ziekenhuispastores**: Om gewetensvrijheid en godsdienstvrijheid te garanderen, schonk de wet van 1905 geestelijke dienstverleners aan alle gesloten plaatsen, waarmee zou kunnen worden voorkomen dat de gelovigen hun eigen godsdienst opgaven. Katholieke en protestantse pastores arriveerden als eersten op deze plaatsen, en bezochten zieke mensen en Moslimgevangenen, waarvan zij het geloof respecteerden. Vaak haalden zij hun Moslimcollega's ertoe over om het belang te ontdekken van het luisteren naar zieken en gedetineerden, en om bij hen te zijn, als vertegenwoordigers van Gods Genade.

Gedurende **gemengde Islamitisch-Christelijke huwelijken**: Dit zijn vaak gevoelig liggende situaties, maar in Frankrijk ontstaan er steeds meer paren, die een verschillende religieuze, en vaak culturele, achtergrond hebben. Het probleem is kleiner, wanneer een mannelijke Moslim trouwt met een katholieke vrouw, maar het probleem kan zeer moeilijk of zelfs onoverkomelijk worden, wanneer een Christelijke man wil trouwen met een Moslimvrouw. De druk vanuit de familie is soms sterk genoeg om de Christelijke man ertoe te dwingen om zelf Moslim te worden. Niettemin bestaan er zulke paren.

Afgezien van de kerken, maar wel met hun ondersteuning, bestaat in Frankrijk al meer dan dertig jaar lang **de GFIC** ("Groupe de Foyers islamo-chrétiens" ofwel de "Groep van Islamitisch-Christelijke Huishoudens"), die plek aanbiedt voor het uitwisselen van ervaringen, voor het begeleiden van jonge paren en voor het nadenken over de religieuze vorming van kinderen.

Een groep bestaande uit imams en priesters, waaraan ook een Islamitische en een Christelijke vrouw deelnemen, heeft tien jaar lang ontmoetingen georganiseerd in Marseille. De redenen voor de oprichting van deze groep zijn om elkaar te leren

kennen en om ideeën met elkaar uit te wisselen. Naarmate deze ontmoetingen voortgingen (vijf keer per jaar), is er een vertrouwensband ontstaan. Deze groep denkt na over onderwerpen, die door een imam en een priester worden ingeleid. Deze ontmoetingen scheppen vertrouwen, en wijzigen elkaars intellectuele en zelfs theologische visies. Door het vertrouwen en de vriendschap die zich tussen de leden heeft ontwikkeld, is het mogelijk om “controversiële onderwerpen” te bediscussiëren, zonder dat er een sfeer van tegenstellingen en competitie ontstaat.

Broederlijke “groepsbijeenkomsten” tussen Christenen en Moslims: Op nationaal niveau, kan ik uw aandacht vragen voor drie initiatieven die al jaren bestaan:

De SERIC (“Semaine islamo-chrétienne”), de “Islamitisch-Christelijke Week”, georganiseerd door de Associatie van Christelijk-Islamitische Vriendschap (de GAIC, “Groupe d’amitié islamo-chrétienne”), die in vele steden in Frankrijk, en in andere Europese steden, evenementen organiseert.

“Samen met Maria” is een initiatief dat ontstond in Libanon, en zich verspreidde door Frankrijk, dankzij de “Efese-Associatie”. Het doet gedurende de laatste zeven jaar voorstellen voor uitwisselingen, bijeenkomsten en vieringen, uitgaande van de figuur van Maria.

In Marseille heeft een discussiegroep van Christelijke en Moslimvrouwen het initiatief van een feestelijke en spirituele dag genomen, die openstaat voor alle Christenen en Moslims die hieraan willen deelnemen. De laatste vier jaar brengt deze dag in de lente gezinnen met kinderen en tieners bijeen, om de tijd met elkaar te delen door het gezamenlijk nuttigen van een maaltijd, door momenten van gezamenlijk gebed en door discussies over een lopend thema. Door middel van mond op mond reclame, brengt dit initiatief meer dan 300 personen bijeen. De dag wordt vele weken van tevoren voorbereid door een werkgroep bestaande uit Christenen en Moslims.

Daden van solidariteit die gezamenlijk worden verricht: verschillende jaren lang hebben caritatieve instellingen van Moslims en Christenen samengewerkt bij gemeenschappelijke initiatieven om locale mensen te helpen, die in precare situaties verkeerden, bijvoorbeeld in Créteil, een zuidoostelijke buitenwijk van Parijs, waar de katholieke parochie en de moskee samen voedseldistributies organiseren, op momenten dat de andere organisaties wegens vakantie gesloten zijn.

De Coronacrisis, en de daarmee verbonden maatregelen, hebben vele gezinnen in een precare situatie gebracht, en zelfs armoede veroorzaakt. In één wijk van Marseille verenigden de sociale organisaties, de Christenen en de Moslims hun krachten om meer dan 300 gezinnen, die na 15 maanden crisis hun kinderen niet meer te eten konden geven, elke week te kunnen helpen. De leraren van de Staatsscholen stelden elkaar hiervan op de hoogte.

Gedurende wederzijdse initiatieven op het gebied van het aanbieden van

gastvrijheid: Hoe moeten wij anders de angst voor anderen overwinnen, dan door elkaar te ontmoeten?

Wederzijdse bezoeken afleggen aan elkaars gebedshuizen: Op vele plaatsen leidt dit tot wederzijdse bezoeken aan de verschillende locaties van elkaars gebedshuizen, waar de liturgie aan elkaar wordt uitgelegd.

Vorming door Moslimsprekers aan katholieke universiteiten. Bijvoorbeeld aan het “Institut Catholique de la Méditerranée”, waar wij een specifieke vormingscursus aanbieden, die één jaar duurt, gewijd aan de ontmoeting tussen Moslims en Christenen, en waar Moslimsprekers bij worden uitgenodigd. Ook zijn er tweestemmige cursussen, met twee sprekers, waarbij hetzelfde thema wordt geïnterpreteerd vanuit de invalshoek van Christenen en van Moslims.

3. Welke zijn in de hedendaagse tijd de belemmeringen voor de dialoog?

De klank van onwetendheid

We hebben niet te maken met de klank van beschaving, maar met de klank van onwetendheid. We zien, dat in Frankrijk in het bijzonder de jongere generaties worden gekenmerkt door onwetendheid over elkaars godsdienst, en ook over de eigen godsdienst.

In de naam van het secularisme, is er geen plaats meer voor religies in de onderwezen vakken, behalve in het onderwijs van de geschiedenis en van de Franse literatuur. De vrees voor bekeringsijver op scholen leidt ertoe, dat godsdienst wordt vermeden. En de leraren op de Staatsscholen weten zich geen houding te geven ten aanzien van de Moslimleerlingen die aan hun lessen deelnemen. Zij sluiten zich op in hun neutraliteit, die afglijdt in stilte.

De afwezigheid van Moslimgeleerden

Wij spreken vaak over imams, maar wat er in de Moslim-gemeenschappen in Frankrijk helaas ontbreekt, is de vorming van hun religieuze leiders. Het secularisme staat een theologische opleiding in een universitair framework, zoals in Duitsland, niet toe. Elke godsdienstige beweging ontwikkelt haar eigen vormingscentrum, maar wat de Islam betreft, studeren de imams meestal in het buitenland, en komen soms zelfs naar Frankrijk vanuit Algerije, Marokko of Turkije, om daar dan slechts enkele jaren te blijven.

De invloed van het extremisme

We moeten de dingen bij hun naam noemen. Er wordt een hele kleine minderheid verleid, tot wat de media noemen, het “jihadisme”, een paar honderd individuen op 5 miljoen Moslims. Er is met hen geen dialoog mogelijk, omdat zij al de anderen aanduiden als “Kouffars”, dat wil zeggen “ongelovigen”, niet alleen de Joden en de Christenen, maar ook de andere Moslims!

Wat, buiten dit fenomeen, veel meer zorgen baart, is de ontwikkeling van een stroming die wordt geïnspireerd door het Saudisch Wahhabisme, dat wil zeggen een zeer orthodoxe interpretatie van de Islam, in de zin van een letterlijke interpretatie van de Koran, waarbij elke kritische lezing hiervan wordt veroordeeld, alsook het gebruik van de Rede bij religieuze zaken. Dit Wahhabisme heeft zich verspreid over de Afrikaanse Sahara en het Maghrebgebied, en is aldus ook naar Europa gekomen. De religieuze ideologie ervan wordt bovendien verbreed via Internet en door middel van video-opnames van haar clerus, die in de Golfstaten wonen, en geen idee hebben over hoe het leven in Europa zich afspeelt.

In de arbeiderswijken kunnen de boven aangeduide jongere mensen worden verleid tot het volgen van deze strenge ideologie, terwijl zij deelnemen in die wijken aan de handelsactiviteiten, inclusief de drughandel, die een parallelle economie ondersteunt, en niet terugschrikt voor het gebruik van geweld.

Beschikbare theologieën en/of filosofieën

Als belemmeringen voor de dialoog tussen Moslims en Christenen, kunnen er nog meer worden genoemd, en soms zelfs worden opgelegd door ons, omdat de ander van mij verschilt wat betreft zijn cultuur, afkomst en/of religie. Het gezegde “buiten de Kerk is er geen Redding” heeft mensen onwetend gemaakt over de inhoud van andere religies, of heeft hen zelfs aangezet tot het denkbeeld, dat mensen uit andere religies koste wat het kost moeten worden bekeerd, om gered te kunnen worden. Welke theologieën op het gebied van Redding en Kerk worden er in de hedendaagse tijd voorgesteld, onderwezen en rondgezaaid door zowel Christenen als Moslims? Tot welke vormen van missie leiden deze? Het is niet toevallig, dat Paus Franciscus steeds in zijn toespraken herhaalt: “geen bekeringsijver” (twee keer in Rabat bijvoorbeeld).

Theologie en filosofie: Wat op het spel staat, is de opvatting van waarheid. Te veel mensen functioneren door te zeggen: “Ik heb de waarheid”, met de consequentie dat de ander fout zit; hierbij wordt de Christelijke opvatting van waarheid, die werd aangehaald door Benedictus XVI, vergeten: “*Zeker, wij zijn het niet die de waarheid bezitten, maar het is de waarheid die ons bezit: Christus, die de Waarheid is, heeft ons bij de hand genomen, en op het pad van onze gepassioneerde zoektocht naar kennis, weten wij dat Zijn hand ons goed vasthoudt. De innerlijke steun van de Hand van Christus maakt ons vrij, en tegelijkertijd veilig*”.²

4. Wat is de rol van de religieuze leiders binnen deze context?

Binnen de Christelijke gemeenschappen

- Het stimuleren van het bewustzijn binnen de Christelijke gemeenschap: het werken aan een theologie van dialoog, die is geworteld in de Bijbelse openbaring;
- Het verkondigen aan de Christenen van het Pauselijk onderricht over de dialoog en de ontmoeting.

Voor alle religieuze leiders

- Zich vanuit de basis inzetten voor ontmoeting en dialoog; er kan geen sprake zijn van dialoog, wanneer deze niet wordt voorafgegaan door ontmoeting; deze twee moeten met elkaar worden gecombineerd;
- Prioriteit schenken aan het gebied van het onderwijs op alle gebieden, en het ontwikkelen van initiatieven en pedagogieën op dit gebied (van school tot universiteit, en op het gebied van de vorming van godsdienstleraren en pastorale werkers);
- Laat eenieder in zijn eigen gemeenschap, en in zijn eigen traditie, de volgende verklaring van Paus Franciscus en Sjeik Al-Tayyeb tot uitvoering brengen: *“Geloof leidt de gelovige ertoe om in de ander een broeder te zien, die moet worden ondersteund en bemind”*.

Samen

- Laten wij samenwerken, bijv. imams en priesters, om onze Schriften en tradities te herlezen.

Ter conclusie

Een spirituele houding, die tot uitdrukking werd gebracht door Christian de Chergé, Prior van het klooster “Notre-Dame de l’Atlas” te Tibhirine, doorbrak het terroristisch geweld, na een persoonlijke ontmoeting met een terroristisch leider, op Kerstavond 1995:

- *“Ik kan aan de Goede God niet vragen: doodt hem. Maar ik kan Hem wel vragen: ontwapen hem. Toen zei ik tegen mijzelf: heb ik het recht om te vragen: “ontwapen hem”, wanneer ik niet eerst vraag: “ontwapen mij en ontwapen ons in onze gemeenschap”. Dit is mijn dagelijks gebed, dat ik simpelweg toevertrouw aan jou”*.³
- *“Het Woord werd BROEDER, broeder van Abel en ook van Kaïn, broeder van Isaak en Ismaël tegelijkertijd, broeder van Jozef en van de elf anderen die hem verkochten, broeder van de laagvlakte en broeder van de berg, broeder van Petrus en van Judas, en van beiden in mij”*.⁴

¹ On Human Brotherhood, for World Peace and Common Coexistence, Pope Francis and Sheikh Ahmed al-Tayyeb, Abu Dhabi, 4 February 2019

² Benedict XVI, Address to the Roman Curia, 21 December 2012.

³ Christian de Chergé, *Invincible Espérance*, Paris, Bayard, 1997.

⁴ Christian de Chergé, Homily on Holy Thursday, 1995.

LEVENSGETUIGENIS IN HET LICHT VAN HET BEZOEK VAN PAUS FRANCISCUS AAN IRAK, MET NAME AAN QARAQOSH

Zr. Hayat elkass Mussa

Zr. Hayat elkass Mussa is een Domenicaanse zuster van de Heilige Catharina van Siena in Irak. Zij woont in het klooster van Umm Al-Tahera (allerheiligste Maria) te Qaraqosh, en is momenteel professor aan de Al-Hamdaniya Universiteit; zij heeft een MA-graad in de sociale antropologie. Zij werkt als coördinator van en verantwoordelijke voor het opzetten van kampen en verschillende festivals voor jongeren, en bereidt de studenten voor op de Heilige Communie. Zij helpt ook de verantwoordelijke voor de kleuterschool, en onderwijst kinderen over “het huis van het kind Jezus” in Qaraqosh. Zuster Hayat geeft een aantal colleges aan verschillende maatschappelijke leeftijdsgroepen over verschillende spirituele, sociale, psychologische en educatieve onderwerpen. Zij werkt samen met Pater Wissam (een monnik) in het Jeugd Boek Forum (‘Youth Book Forum’), dat zich ten doel stelt om jonge mensen te bemoedigen, om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Een verantwoordelijke voor de jeugdgroepen op de Vlakte van Nineve, die Paus Franciscus toejuicht.

Origineel in het Engels

Enkele dagen voor de aankomst van de Paus, kreeg ik, samen met monnik Wissam, de opdracht van het Hogere Comité van het Syrisch-Katholieke Aartsbisdom, dat verantwoordelijk was voor de coördinatie van het pausbezoek, om een speciaal programma te organiseren voor de jeugd, om hen en hun families voor te bereiden op het Pausbezoek. En voor dit doel hebben wij een speciale commissie ingesteld onder de naam “De jeugd van de Vlakte van Nineve die Paus Franciscus toejuicht”; deze commissie bestond uit monnik Wissam, Pater Ronnie, Zuster Hayat en een aantal andere religieuze mannen en vrouwen (Broeders van Jezus de Verlosser, Franciscanen en Efremistische Zusters), alsmede uit jonge vrijwilligers die ons hielpen en met ons samenwerkten, en ik kan echt zeggen, dat ik mij geraakt voelde door de Heilige Geest; Hij vervulde ons gedurende de voorbereidingen, en de avondactiviteiten (spirituele, culturele en sportactiviteiten, mimisch gebed en verschillende getuigenissen over het leven, het gezin, en het klooster) werden afwisselend gepresenteerd door priesters, nonnen en leken, in de vorm van theaterstukken gebaseerd op de leer van Paus Franciscus en operettes over aardse onderwerpen in de vorm van interviews met jonge mensen, enz.; verder

werden twee liedjes gemaakt voor het Pausbezoek (Heilige Vader & de Vreugde van de Heer).

Als Domenicaanse zusters te Qaraqosh, bereidden wij de medewerkers en de leerlingen van onze scholen (kleuter-, lagere en middelbare scholen) voor, door hen de hymne van het Pausbezoek en de choreografie van het dansprogramma aan te leren. We hebben tevens een aantal lessen gepresenteerd over de Heilige Vader, hen de betekenis van zijn bezoek aan Irak uitgelegd, hen zijn boodschap voorgelezen, en hen bijgebracht hoe wij deze ervaring moeten beleven, waarbij wij hebben benadrukt, dat zijn bezoek zegeningen zal brengen aan onze gezinnen en gemeenschappen.

Van 3 tot 5 maart 2021, vanaf het moment dat de vliegtuigdeur zich opende en Paus Franciscus daarin verscheen, vervulde mijn hart zich met een vreugde die ik niet kan beschrijven. Mijn lichaam begon te schudden door het overweldigende gevoel dat in mij kwam bij het zien van Paus Franciscus onder de golvende hemel van Irak, en ik trad in een moment van stilte. De tranen rolden over mijn wangen vanwege de intensiteit van de verwondering en de vreugde, en vele vragen kwamen bij mij op: hoe kan deze oude man deze uitdaging aan, beschouwd vanuit zijn eigen ziekte, zijn vermoeidheid, een op handen zijnde pandemie, en onder onzekere omstandigheden; hoe kan hij dit alles wagen, om tegen de mensen van Irak te kunnen zeggen: “ik ben hier bij jullie. Ik ben gekomen om elke traan uit jullie ogen te wissen, alle pijn met jullie te dragen, en jullie hoop te geven. Ik kom naar jullie toe als een tot inkeer gekomen pelgrim, die enkele momenten bij jullie is, gedurende welke de antwoorden op zijn vragen één voor één zullen worden gegeven”.

Ik heb dagen beleefd die ik in één woord kan beschrijven: een hemel op Aarde. Ik voelde, dat Paus Franciscus een zachtmoedige vader is, een geduldige broeder, een uitdagende jonge man, een man van God, en niet alleen maar een nabije vriend, en ik voelde, dat ik een hele sterke band met hem heb.

Ik voelde de Geest van de Heer weer neerdalen over mijn lijden, en zette mensen ertoe aan om te worden vervuld van een nieuwe geest, de Geest van vrede en solidariteit, en van écht burgerschap. En ik voelde dat zijn witte gewaad was als een duif, die Irak hulde in een volwaardige vrede en bevestiging; zijn apostolische zegen, die hij het volk schenkt, is als een zalving waarmee hij onze pijn en wonden.

Zogauw je ogen Paus Franciscus zien, worden zij spontaan gevuld met geluk, en zijn gezicht schijnt vanuit het licht van de Heer, en schenkt ons, en vooral mij, de vreugde die wij zo hard nodig hebben; dit om mijn donkere en pijnlijke dieptes te vullen, met het licht en de vreugde van de Verrezen Heer.

De pelgrimstocht van de Paus heeft mij veel geleerd over de nederigheid en de liefde van de kwetsbaren, en hoe mijn leven een permanente pelgrimstocht moet zijn naar God en naar onze naasten, en ook naar vergeving, barmhartigheid en solidariteit, en naar nieuwe initiatieven voor de innerlijke vrede en de heling van wonden.

Paus Franciscus is een meester in stoutmoedige initiatieven. Zijn bezoek aan Zijne Eminentie Al-Sistani gaf mij een dieprakende les, die mij kan leren hoe ik de ander kan accepteren, aan alle verschillen voorbijgaand, en met respect voor zijn of haar religie, overtuiging en geloof, zodat wij met onze menselijkheid een natie kunnen opbouwen. Het bezoek van de Paus was gericht op het verklaren van vrede in een land dat deze vrede niet kent, en de invloed van zijn ontmoetingen met ervaren burgerlijke en religieuze vertegenwoordigers heeft een historische en globale impact gehad op wereldniveau, en een spirituele en humanitaire impact op individueel niveau. Het bezoek was een uitnodiging aan de wereld om te ontwaken, en zich te richten op een land dat is overvloedig met zoveel bloed en verwoesting, marginalisering, verdeeldheid en corruptie.

Door ons een bezoek te brengen, bevestigde hij aan heel het volk, en met name aan de Christenen, en dus ook aan mij, dat God onder Zijn volk leeft, en dat Hij op ons neerziet vanuit de hemel, en ons Zijn aanwezigheid garandeert, en dat wij Zijn volk zijn, en we recht hebben op een waardig leven; de adem van het nieuwe leven, dat Paus Franciscus naar ons toebraacht, heeft ons gevormd tot een nieuw volk, vol met leven, energie, geloof en solidariteit, dat in haar land is gebleven, ondanks alle vervolgingen, oorlogen en leed.

De interreligieuze ontmoeting en het gebed van de Paus met verschillende religieuze leiders in een tent, zoals die van onze aartsvader Abraham, is niet meer en niet minder dan een sterke en diepe boodschap om te vertellen, dat wij allen maar één Vader hebben, die het fijn vindt om ons met elkaar verenigd en vreugdevol te zien, en met elkaar kunnen wij een welvarend Irak opbouwen, een Irak dat levend is door onze verschillen. En in zijn gebeden in Hawsh el bayaa' te Mosul, leerde ik van Zijne Heiligheid dat noch de bruutheid van verwoesting, noch de ongerechtigheid van de mens of van de bedenkelijkheid van het gebruik van wapens, stand houden tegen het volk dat bidt; de Heer hoort ons vanuit de diepte van onze wanhoop en onze gebrokenheid, en zelfs de duisternis draagt voor Hem licht in zich.

De missie van onze congregatie in Irak is onderwijs; het begeleiden van mensen in hun leerprocessen, Christenen en anderen, en dit is de duidelijke hoofdtak van onze instituties in de verschillende regio's, of er nu Christenen wonen of niet. Zelfs in mijn werk, als universiteitsprofessor, getuigt mijn aanwezigheid van Christus en van de christelijke waarden. Mijn studenten en medewerkers aan de universiteit behoren tot verschillende religies, en omdat ik een non ben, behandel ik iedereen als mijn broeder en zuster, ondanks het feit dat wij moesten vluchten, en de pijn die wij hebben geleden, welke ons werd aangedaan door anderen in Irak, vanwege onze christelijke religie. Met de Paus hebben wij gebeden voor een oprechte en respectvolle broedergemeenschap, die wordt gevormd door alle componenten van de samenleving.

Het vertrek van de Paus betekende voor mij en voor de mensen van Irak geen einde van de dagen in de hemel, maar eerder een nieuw begin van een leven in het aardse koninkrijk, samen met de ander die van mij verschilt. Wij voelen nog steeds zijn heilige aanwezigheid op onze grond en in onze diepten, en zijn woorden

weerklinken in mijn geest en in mijn hart.

Op de derde dag, stond Christus op uit de doden, en wij, de mensen van Irak, en ikzelf in het bijzonder, beleefden de ervaring van de Verrijzenis gedurende de drie dagen van het Pauselijk bezoek, met name gedurende zijn bezoek aan mijn geboortestad, Karakosh; het waren drie dagen van vreugde, herstel, eerbied en aanwezigheid van de Heilige Geest. Mijn volk en ik zijn alle wonden, pijn, vermoeidheid, ongerechtigheid van ISIS, en de pijn van de verwoesting vergeten, en de aanwezigheid van de Paus was voor ons een wonder, dat in vervulling is gegaan. Eén van onze Moslimbroeders, uit Babylon, bevestigde mij, toen hij sprak over het bezoek van Paus Franciscus, dat het een wonder is voor ons allemaal, en voor de hele mensheid.

Het is waar, dat ik de Paus niet persoonlijk ontmoette, en ook niet de genade ontving van zijn persoonlijke zegen, maar ik was buiten de kerk van de Onbevleete Ontvangenis in Qaraqosh met mijn mensen zijn komst aan het vieren, terwijl wij aan de hele wereld lieten zien een levend volk te zijn, een volk dat van het leven houdt, een volk van hoop, een volk dat vrede liefheeft. Wij verheugden ons, wij juichten en dansten samen, precies zoals de profeet David dat deed voor de Ark van het Verbond, om de aanwezigheid van de Heer te vieren. Mijn enige wens is, om hem nog eens persoonlijk te mogen ontmoeten, om een woord tegen hem te zeggen, wat "dank u" zal zijn, en hem de liefde en dankbaarheid van mijn volk te mogen uitdrukken.

Aan het einde, voeg ik mijn stem toe aan die van Paus Franciscus, en ik zeg met een stem vol vertrouwen en geloof: - Wanneer God een God van vrede is – want dat is Hij – dan is het verkeerd van ons om oorlog te voeren in Zijn Naam. Wanneer God een God van liefde is – want dat is Hij – dan is het verkeerd om onze broeders en zusters te haten. Vrede Vrede Vrede Dank U Dank U Dank U Paus Franciscus!

DE INSPIRATIE VAN DE HEILIGE FRANCISCUS IN DE ENCYCLIEK "FRATELLI TUTTI"

Zr. Sheila Kinsey, FCJM

Zr. Sheila Kinsey, FCJM, is een Franciscaanse zuster van de Dochters van de Heilige Harten van Jezus en Maria. Zij is uitvoerend Cosecretaresse van de JPIC-Commissie van de UISG-USG.

Origineel in het Engels

Inleiding

Het navolgende is een beschouwing, opgesteld door een Franciscaanse zuster over de Pauselijke encycliek "*Fratelli Tutti*". Ik heb de geest van de pauselijke boodschap over broederschap en sociale vriendschap gezien vanuit de Franciscaanse invalshoek. U kunt deze pauselijke boodschap ook zien vanuit het charisma van uw eigen congregatie, op een vergelijkbare wijze.

Denkend over "*Fratelli Tutti*"

Paus Franciscus heeft weer de inspiratie van de Heilige Franciscus gezocht in zijn laatste encycliek *Allen Broeders*. Deze biedt een nieuwe gelegenheid aan religieuzen om deze boodschap van broederschap en sociale vriendschap helpen te verspreiden in een kerk en een wereld die urgent behoefte heeft om op deze oproep te antwoorden, vanwege de uitdagingen die we vandaag tegenkomen.

Om ons antwoord te kunnen vormen, vraagt Paus Franciscus ons de persoonlijke vruchtbaarheid van onze zaden van goedheid te willen toetsen aan de volgende drie vragen: 1) Welke positieve krachten zijn er van mij uitgegaan? 2) Hoeveel sociale vrede heb ik verspreid? 3) Welke goede dingen heb ik vanuit de positie waarin ik mij bevind, kunnen bereiken?

Laten wij onze antwoorden samen bespreken. De Heilige Franciscus sprak vanuit de integriteit van een verenigd hart. Hij was consistent in zijn eigen zelfbeschouwing en onderzocht de raadgevingen van vertrouwde metgezellen. Hij groeide in het begrip van zijn roeping: van de fysieke herbouw van de Kerk van San Damiano (1Celano 18) naar de opbouw van Gods Kerk.

Om levende boodschappers te zijn, moeten we ons leven integreren met de evangelische boodschap, de blijde boodschap. Het is voor ons een aanhoudende

dagelijkse reis. Wij moeten de armen bereiken, en manieren vinden om hen het gevoel van 'erbij mogen horen' te kunnen geven. Bij de beschouwing van de parabel over de barmhartige Samaritaan, zien we dat tijd een precieuze gave is, die wij anderen kunnen schenken. We kunnen ook wegen onderzoeken die het welzijn van anderen bevorderen door het respecteren van hun waardigheid, omdat wij oog hebben voor hun insluiting.

Wij moeten enthousiast streven naar ontmoeting en dialoog. We moeten de eenzame mensen omarmen, en hen verwelkomen, omdat zij deel uitmaken van ons gemeenschappelijke huis, net zoals Franciscus de melaatsen omarmde (zie: 2Cel 9), en daarbij beseftte, dat hij Christus' Aangezicht had gekust. Dit was niet slechts een gebeurtenis, maar een leerproces dat ons toont hoe wij de zwakste en kwetsbaarste leden van de gemeenschap moeten begeleiden, verzorgen en ondersteunen (AB (Allen Broeders) 64). Een revolutie van zachtmoedigheid zit in het DNA van de Franciscaan.

Franciscus is het model van een mens die vrede liefheeft. Hij was een persoon die zocht naar vrede in zichzelf, en anderen opriep om hetzelfde te doen. Zijn woorden "vrede en het goede" ('pace e bene') wezen op de noodzaak om zo'n plaats op Aarde voor iedereen te scheppen. Zo'n vrede die geldt voor de hele schepping, en die de ecologische noden van de natuurlijke en sociale omgeving onvervreemdbaar maakt.

We moeten wegen zoeken, waarop de eenheid de conflicten annuleert. Franciscus lost de strijd tussen de burgemeester en de bisschop van Assisi op door het zingen van een vers uit het "Hooglied van de Schepping" (het "Zonnelied"), samen met de burgers van Assisi, in aanwezigheid van de twee tegenstanders (MP 101). Paus Franciscus roept ons op om onze politieke problemen op dezelfde wijze te benaderen als de problemen in het gezin. Hij vraagt ons om tegenstellingen met politieke tegenstanders te benaderen zoals we tegenstellingen met gezinsleden benaderen, waarbij de vreugde en de zorgen van elk van de leden door alle leden worden gevoeld en gedeeld (FT 230). De verschillen in onze meningen moeten worden beschouwd in de context van de liefde en van de integriteit van onze posities. We worden ertoe aangezet om plaatsen te creëren, waar dialoog mogelijk is, want deze komt voort uit het respect voor de inherente waardigheid van de personen en uit te wens om een gemeenschappelijk huis te bouwen. Wij hebben vandaag "vredebouwers nodig die stoutmoedig en creatief werken aan het opstarten van een proces van heling en hernieuwde ontmoeting" (FT 225).

Het goede wat wij bereiken in de positie die ons is toevertrouwd, vraagt om een persoonlijk antwoord wat zich baseert op onze scholingen, capaciteiten en mogelijkheden enerzijds, en op een collectief antwoord anderzijds. Dit antwoord is nooit definitief, en kan alleen worden gegeven op basis van de situatie van dag tot dag. Het volk van Assisi kan ons vertellen hoe Sint Franciscus een menigte toe zou spreken die buiten de San Rufino Kathedraal zou zijn verzameld: hij zou in gebed zijn, zolang nodig was, om de boodschap van de dag met hen te kunnen delen. De menigte was tot wachten in staat.

Er wordt van ons gevraagd om ons steeds open te stellen voor de ander, welke taak wij in het leven ook bekleden. Wij moeten liefde verspreiden. Ons unieke antwoord is gebiedend. Wij antwoorden vanuit de innerlijke ruimte door contemplatief te handelen. Deze relatie is dusdanig geïntegreerd, dat het hier een heilig handelen betreft, dat de hele schepping met elkaar verbindt. Elke dag schept nieuwe mogelijkheden. “We beschikken over de ruimte die we nodig hebben om gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen over het scheppen en het introduceren van nieuwe processen en veranderingen” (FT 77).

De tijd is nu aangebroken, dat onze Franciscaanse Geest bijdraagt aan de vitaliteit van onze Kerk. De Heilige Franciscus en wij, zijn volgers, dragen ertoe bij om de realiteit van de onderlinge verwevenheid van alle schepping te actualiseren. Hij zong over zijn respect voor de hele schepping, en zelfs gedurende zijn wandelingen had hij de gewoonte om wormen van zijn pad te verwijderen, om te voorkomen dat erop getrapt zou kunnen worden. Hij was in staat om datgene wat hij zei gedurende zijn wandelingen toe te passen.

Franciscus hield zich bezig met dialoog, en verrichtte vertalingen samen met Al Kamil, een Moslim, ook gedurende de gevechten van de kruistochten (1Cel 422). Beide mannen stonden voor elkaar open, en de speciale plaats die de Franciscanen in het Heilig Land bezetten, is te danken aan deze ontmoeting. Er wordt vandaag van ons gevraagd, om de vele gelegenheden die wij vandaag hebben voor een dergelijke dialoog, te gebruiken. Op dezelfde wijze “wordt er van ons gevraagd om een ‘cultuur van ontmoeting’ te bevorderen – ons met passie in te zetten voor de ontmoeting met anderen, punten te zoeken van contact, bruggen te bouwen, en daarvoor een plan te ontwerpen, dat iedereen insluit” (FT 216).

We moeten een antwoord geven op alles wat in de hedendaagse tijd van ons wordt gevraagd. Het is belangrijk om te geloven in de dynamische kracht van het geheel van onze Franciscaanse familie, die beter is dan de som van haar delen. Omdat ieder van ons een nederige bijdrage levert, realiseren wij ons, dat “het echt nobel is om onze hoop te richten op de verborgen kracht van de zaden van goedheid die wij hebben gezaaid, en aldus processen op te starten, waarvan de vruchten door anderen zullen worden geoogst” (FT 196), waarbij wij weten dat “de spirituele statuur van het leven van een persoon wordt gemeten door de liefde” (FT 92).

DE GLOBALE EDUCATIEVE OVEREENKOMST: INTENTIEVERKLARING EN RICHTLIJNEN VOOR HET HANDELEN

De Educatieve Commissie UISG-USG

De Educatieve Commissie van de twee Unies van Algemene oversten (de UISG en de USG) heeft de werkzaamheden van het Seminar “*Het opstellen van een vernieuwde Globale Educatieve Overeenkomst*”, gehouden in 2020 op 12, 13 en 14 november, onder leiding van **Miriam Subirana** en **Pep Buetas** herbewerkt met de methodologie van het beoordelend en taxerend onderzoek.

Het document dat hieruit is voortgekomen, is het resultaat van de integratie van “Intentieverklaringen” en “Richtlijnen”, opgesteld gedurende dit samenvattende werk, dat werd verricht na de afsluiting van het Seminar.

In dit nummer van het Bulletin (en ook in de hierop volgende nummers), presenteren wij u enkele onderdelen van dit document.

Wij hopen, dat de lancering van een **Globale Educatieve Overeenkomst** een stimulans zal zijn voor het bevorderen van een verandering in onze wijze van opvoeding en in onze wijze van persoonsbenadering, opdat wij aanwezig zullen kunnen zijn in de wereld waarin wij leven. Onze dromen over de toekomst en over een andere school, in een wereld die wij willen veranderen, stemmen met elkaar overeen. **LATEN WIJ SAMEN DROMEN** om een wereld op te bouwen, die menselijker is voor iedereen!

Inspiraties die wij moeten verlangen

1. Geïnspireerd door onze voorstelling van een Verbond van God met de mensheid, hebben wij de krachten verenigd van onderling verschillende personen, afkomstig uit alle hoeken van de wereld, en hebben wij een overeenkomst gesloten om een globaal educatief project op te zetten, waarmee wij onszelf en de anderen plaatsen in een cirkel van dans, ontmoeting en dialoog. Een alliantie die ons openstelt voor het schenken van leven en voor het bouwen van bruggen, die wij overschrijden, om aan de volgende generaties vertrouwen en hoop te kunnen geven, in een cultuur van ontmoeting.
2. Jezus inspireert ons om allen als broeders en zusters te behandelen, om aldus een broederlijke wereld te scheppen, die insluitend is en in dienst staat van de meest kwetsbaren. Wij zijn de bewakers en de rentmeesters van het gemeenschappelijk huis, en wij ontwikkelen onze plannen samen met de jongeren voor het opbouwen van een wereld die menselijker is, en vol van liefde, waardoor een menselijkheid ontstaat die vredelievend, solidair en broederlijk zal zijn.
3. Ik ben een schepsel, ik ben de Aarde: ik herken onze gemeenschappelijke afkomst, onze wederzijdse toebehoring, en onze gedeelde toekomst (Laudato Si, 202). Ik bezit waardigheid, van welke plaats op de planeet ik ook kom, en in welke persoonlijke situatie ik mij ook bevindt. De gelijkheid verenigt ons, verbindt ons, en God ontdekt dat Zijn universum groeit met de mensheid, en Hij vraagt ons daar zorg voor te dragen. Wij zijn allen leerlingen van een collectieve wijsheid.
4. Zalig zijn zij die zijn gevrijwaard van vooroordelen en discriminatie. Wij verwelkomen

iedere persoon als een geschenk dat geopend en ontdekt moet worden, en wij stellen ons in dienst van zijn of haar menselijke en spirituele groei, opdat de droom van God in hen zal worden gerealiseerd. Zalig zijn wij, omdat wij met elkaar verbonden zijn, zodat wij aan een educatief project mogen bouwen, dat is bestemd voor de vreugde en het geluk van iedereen.

5. Het educatief handelen transformeert de wereld, en schenkt hoop aan de mensheid.
6. Wij bouwen aan een wereld, die rijk is aan verschillen en diversiteit, waar allen een stralend gezicht hebben, dat de schoonheid en de grootheid van God reflecteert.
7. Wij ervaren en beleven een nieuw humanisme, dat zich richt op de persoon, en is gebaseerd op gelijkheid, insluiting en verbetering van zichzelf, in een netwerk van broederlijke relaties. Als menselijke wezens, zijn wij integraal verbonden met onszelf, met de anderen, met God en met de zorg voor ons gemeenschappelijk huis; we zetten ons in voor de transformatie van de wereld.
8. We proberen een wereld op te bouwen van broederschap en van communie tussen ons en met God. In deze wereld bestaat er samenwerking, innerlijke vrede, vertrouwen in onszelf en in de anderen, onderlinge steun, communie van ideeën en vergeving. Eenieder heeft hierin zijn eigen plaats, eenieder zet zich in, en voelt zich betrokken, en wij ervaren dan samen de menselijke eenheid.

Educatieve gemeenschap

1. Wij zijn een flexibele, open, en broederlijke gemeenschap, die in staat is om op synodale wijze besluiten te nemen, waarbij duidelijke prioriteiten worden gelegd, waar de hele gemeenschap achter staat. De leerkrachten en de gezinnen nemen op betrokken wijze deel aan de systematische verandering van het educatieve paradigma, waarbij de kinderen altijd centraal worden gesteld, en zij zijn tevens de verantwoordelijke uitvoerders van hun opvoeding, zowel in de begeleidingsprocessen van die kinderen, als in de bewakingsprocessen van hun veiligheid.
2. Wij zijn een actieve en moedige gemeenschap die zich richt op het gemeenschappelijk goed, en waarin de educatieve praktijk in verhouding staat met het doel om de groei van verantwoordelijke, creatieve en competente studenten te stimuleren bij het transformeren van de wereld die ons omringt.
3. Wij verklaren, dat onze educatieve gemeenschap de waardigheid respecteert van alle mensen, op positieve wijze hun verschillen, hun uniekheid en hun rechten accepteert, en een dialoog toestaat tussen gelijken. Wij rekenen op de potentiële krachten van eenieder, en geven ruimte aan de vrijheid van iedereen. Wij luisteren naar de behoeftes, de mogelijkheden en de dromen van alle mensen waarmee wij samenleven, en wij begeleiden hun persoonlijke groei, waarbij wij samen onze roeping realiseren om de maatschappij te transformeren: “Wij zijn een gemeenschap van vrede en van broederschap, waarin de menselijke waardigheid wordt gerespecteerd”.
4. Wij stralen waardigheid uit, omdat wij als broeders en zusters leven, die in staat zijn om lief te hebben en zelf te worden bemind, met elkaar te spreken en elkaar te respecteren, met elkaar samen te werken en anderen te waarderen, en samen met elkaar te bidden.
5. Wij, educatieve gemeenschap, hebben een kritisch geweten dat is gebaseerd op dialoog en overdenking, wat ons in staat stelt om ons te concentreren op onze locale werkelijkheid, om met inzet te zoeken naar de waarheid en naar concrete oplossingen voor de uitdagingen

- van onze tijd, en wij stimuleren daarom de totstandkoming van een gastvrije, solidaire, rechtvaardige, insluitende en participerende maatschappij.
6. Precies als in een orkest, dat wordt bevolgen door de onderlinge ontmoeting, zijn wij een educatieve gemeenschap in een netwerk, die naar verschillende geluiden luistert, die worden voortgebracht door de veelheid van gezichten en stemmen van de hedendaagse wereld. Vol van vreugde, horen wij de symfonie van de animatie in de genereuze dienstbaarheid, in de zorg voor de naasten, in de deelname en in de creatieve samenwerking, om aldus leven te genereren en de opvoeding te bevorderen.
 7. De centrale waarden van de Katholieke Sociale Leer zijn levend, en zijn op alle niveaus geïntegreerd met onze educatieve omgeving. Via het zelf ervaren voorbeeld, inspireert en bemoedigt de educatieve gemeenschap kinderen en jongeren om werkers van verandering te zijn, alsmede voortrekkers van de maatschappelijke ontwikkeling in de wereld, en bewakers van het gemeenschappelijk huis.
 8. Wij zijn een insluitende school die jongeren vormt, die openstaan voor de wereld, en waarin alle participanten in broederschap leven. Om deze school te laten ontstaan, hadden wij een ruimte nodig, waarin alle deelnemers hun adviezen konden geven, en met elkaar konden overleggen, om aldus de doelstellingen en het actieplan te kunnen formuleren: door middel van comités, diverse ontmoetingen, informatieve seminars, ... Om eventuele breuken in de ontstane harmonie te voorkomen en te herstellen, beschikken wij ook over ontmoetings- en gespreksruimtes, waarin alle thema's aan de orde worden gesteld die ons verder brengen: in schoolraden, gedurende verificatiesessies, bij het oplossen van moeilijkheden, ... Om de ontwikkeling en de groei voort te kunnen zetten, zoekt de school optimale vormen van samenwerking met andere instituties (binnen de school zelf, binnen het geografisch gebied van het land, alsook op nationaal en internationaal niveau) binnen locale en internationale netwerken. Het motto van deze school is, zoals het spreekwoord ook zegt: "wanneer je ver wilt komen, loop dan samen".
 9. Wij stellen ons beschikbaar, en voeden op, in een school met alles wat wij zijn, met onze roeping, tussen collega's, in gemeenschap en met de omgeving, in harmonie, waarbij wij verantwoordelijkheid dragen voor het verleden, het heden en de toekomst. Wij bouwen de broederschap op, en integreren hierin wat verschillend is, wat muren slecht, met empathie en met sociaal en ecologisch bewustzijn.
 10. Onze school staat open voor iedereen. Op basis van haar identiteit, is de school een plaats om contacten te leggen, relaties aan te gaan, en zich te verbinden met de werkelijkheid. Daaraan nemen wij deel, en genieten van de verschillen, van de overvloed, van de nieuwheid en van de verandering. Iedereen is belangrijk, en zet zich in voor de ontwikkeling van de talenten van elke persoon die daar verblijft. Onze school wil vooral een mogelijkheid bieden aan de "uitgestoten" mensen van onze maatschappij. Het is een "menselijke" school die ontroering voelt voor de glimlach van een kind, die haar eigen beperkingen accepteert, uitdrukt wat zij voelt en de moed heeft om prioriteit te geven aan wat belangrijk is.

Richtlijnen voor het handelen

- *Het bevorderen van ruimtes voor ontmoeting, dialoog en opbouw, op harmonieuze wijze. Dit is de gemeenschap die wij verlangen. Datgene met elkaar delen wat wij fijn vinden, en wat ons energie geeft.*
- *De verschillende niveaus met elkaar verbinden en de familie erbij betrekken. Alle leden*

- van de educatieve gemeenschap nemen het voortouw, in samenwerking met andere instituties en organisaties (en dus in een netwerk), en met de economie.*
- *Het bevorderen van een school, waarin de processen van vermenselijking de leidraad zijn van elk handelen, waarbij banden worden gecreëerd van communie, en de beschikbare hulpmiddelen met elkaar worden gedeeld.*
 - *Werken aan de schoonheid en aan de beschikbaarheid van de schoolomgeving om iedereen te kunnen verwelkomen, met name hen die bijzondere behoefte hieraan hebben.*
 - *Het betrekken van de leerkrachten, de studenten, het administratief personeel, de familie, de groepen van beheer, enz. bij het educatief project, en bij de urgente vragen over menselijke waardigheid, mensenrechten en verantwoordelijkheid, zorg voor de schepping en integrale ecologie, alsook bij het dragen van verantwoordelijkheid voor kwetsbare groepen, de economische gerechtigheid, en de bevordering van de vrede in deze verdeelde wereld.*
 - *Het erbij betrekken van de hele educatieve gemeenschap, en vooral van de families, die de eerste educatieve aanwezigheid vertegenwoordigen.*
 - *Het vormen van verbanden door het vormen van heterogene teams, waardoor eenieder zich vertegenwoordigd voelt, en welke in dienst staan van de gemeenschap.*
 - *De geïnteresseerde partijen met elkaar verbinden, voor uitwisseling op lokaal en regionaal niveau.*
 - *De personen waarop wij ons richten in het educatieve project, verwelkomen en erbij betrekken.*
 - *De rijkdom van de multiculturele diversiteit accepteren en waarde hieraan schenken.*
 - *De gemeenschap openen voor deelname aan het schoolleven.*
 - *Allen die zich bezighouden met opvoeding erbij betrekken en verantwoordelijkheid geven, opdat men zich zal openstellen en zal deelnemen aan de creatieve strategieën.*
 - *Het opbouwen van geloofsgemeenschappen, die referentiepunten willen zijn.*
 - *Elke dag tijd nemen voor de persoonlijke meditatie, en voor meditatie met de andere leden van de educatieve gemeenschap.*
 - *Het organiseren van een celebratieve bijeenkomst om elkaar beter te leren kennen.*
 - *Het maken van een lijst van personen en groepen, die zijn geïnteresseerd in samenwerking, en van een kaart met mogelijke medewerkers in het territorium.*
 - *Het aanmoedigen van samenwerking en van dialoog tussen generaties.*

Netwerken

1. Wij constateren met vreugde, dat we samen op zoek zijn naar het gemeenschappelijk goed, waarbij wij educatieve allianties aangaan om instituties op te bouwen van vrede en gerechtigheid, en gekenmerkt door productiviteit en efficiëntie.
2. Onze schoolinstituties werken samen in broederlijke en collaboratieve netwerken; de dialoog en de open relaties lopen goed, dankzij het gezamenlijk zoeken naar allianties die een sterke invloed hebben op de maatschappij, welke daardoor wordt getransformeerd, en waarin op die wijze leven wordt geblazen, dankzij het gevoel van toebehoring en de daaraan gekoppelde inzet die zich richt op allen, in een schitterend teamwerk dat eenheid schept en vreugde verbreedt.
3. Wij ervaren nu de grote profetie van de Globale Educatieve Overeenkomst, die zich

baseert op de universele liefde en broederschap, welke de menselijke persoon centraal stelt. We scheppen aldus netwerken die capaciteiten en talenten op een gemeenschappelijke weg plaatsen, die wij samen volgen. We versterken daarmee elke persoon, en erkennen en waarderen zijn stem; we zijn verschillend en meervoudig, en staan open voor de verschillen, die op menselijke en spirituele wijze worden verrijkt. We delen met elkaar een gemeenschappelijke droom: het opvoeden. Opvoeden betekent de zorg op zich nemen voor de persoon in wat hij is en ervaart, en voor hem een wereld van mogelijkheden, capaciteiten en dromen openen, die de ‘menselijke stad’ vormen.

4. Dankzij het gezamenlijke netwerk, maken wij de Globale Educatieve Overeenkomst levend. Wij zijn met elkaar een groot team, dat op internationaal niveau samenwerkt, en wij werken in scholen waar alle leerlingen, meisjes en jongens, een vaste plaats bezetten; een open school, een insluitende school, een missionaire en evangelische school, waar geen grenzen bestaan, en waarin we “naar buiten” treden, onder begeleiding van leerkrachten die via “leercommunities” zijn opgeleid en gevormd. We worden ondersteund en begeleid door de kracht van de energie van het netwerk.
5. De educatieve instituties en de gezinnen werken samen in het netwerk, en bevorderen de persoonlijke waardigheid: eenieder voelt zich erbij betrokken, en zet zich in, waarbij zij alle beschikbare hulpbronnen aanwenden; en zij beïnvloeden het overheidsbeleid, en bereiken aldus een universele opvoeding van kwaliteit, in de breedste betekenis van het woord.

Richtlijnen voor het handelen

- *Het verder verdiepen en toepassen van de vitale principes van de Globale Educatieve Overeenkomst, en van datgene wat hieruit voortkomt, opdat deze de educatieve praktijk zal gaan worden, in een team dat netwerken opbouwt.*
- *Het scheppen van partnerschappen tussen de allianties en de bestaande netwerken, met de coördinatie van de organisatie.*
- *Een Internationale voor de Katholieke Opvoeding (“Internazionale per l’Educazione Cattolica” (OIEC)) en de UISG.*
- *Het opzetten van een internationaal netwerk voor de vorming van leerkrachten en opvoeders volgens de strategische lijnen van de Globale Educatieve Overeenkomst.*
- *Het opzetten van communicatienetwerken met andere katholieke scholen.*
- *Het organiseren van virtuele ontmoetingen over verschillende thema’s.*
- *Het aangaan van banden met andere bestaande netwerken, om samen te werken voor het gemeenschappelijk goed en de bescherming van het leven.*
- *Het opbouwen van een communicatieplatform dat ons verbindt met gemeenschappelijke educatieve projecten.*
- *Het vormen van een school, terwijl men op zoek is naar samenwerking, om aldus samen op te kunnen lopen in educatieve broederschap.*
- *Hulpbronnen met elkaar delen, zoals de capaciteit om aanvragen in te vullen voor studiebeurzen, leveringen, onderwijs, enz. Dit met name ten aanzien van scholen die geen toegang hebben tot dezelfde kwaliteitsvorming.*

Van het kantoor van de uitvoerende secretaresse

In de maand september kwamen de stafleden van de UISG, na vele maanden thuiswerken, weer bij elkaar. Zoals met velen van u zal zijn gebeurd, zijn onze levens veranderd na deze maanden van lockdown. Ik wil de stafleden van de UISG namens u bedanken voor de uiteenlopende wijzen waarop zij hun taken hebben vervuld, om te verzekeren dat de UISG u als leiders en leden van uw congregaties bleef dienen gedurende deze moeilijke periode. We hebben uw vele ondersteuningsberichten zeer gewaardeerd, en we zijn heel dankbaar dat wij op het moment van de lockdown al over de noodzakelijke technologie beschikten om onmiddellijk online te gaan. Dat wij hierover mochten beschikken, was grotendeels te danken aan de generositeit van twee congregaties in de Verenigde Staten, waarbij wij tevens aanvullende steun mochten ontvangen uit twee Fondsen. Hiermee ontving de UISG een enorme steun bij haar pogingen om haar leden wereldwijd te kunnen blijven bereiken, en hen in staat te kunnen stellen om ons in meerdere talen te kunnen volgen.

Wij weten, dat mensen in bepaalde delen van de wereld de vaccins al hebben ontvangen, terwijl mensen in andere delen van de wereld daarvan verstoken zijn gebleven. Wij blijven pleiten voor de beschikbaarstelling van vaccins aan iedereen, met name aan hen in de armere delen van de wereld. We werken met vele instellingen samen, door middel van ons Zusterlijk Bemiddelingsproject, en in samenwerking met de Covid-Taakgroep, welke in het leven is geroepen door het Dicasterie voor Integrale Menselijke Ontwikkeling. Wij zetten de zusters over de hele wereld aan, om de locale bevolking te instrueren over de voordelen van vaccins, om aldus de disinformatie die overal wordt verspreid, tegen te gaan. In vele landen zijn netwerken aanwezig van zustersambassadeurs die actief werken aan scholen, parochies, klinieken en ziekenhuizen, om aldus de mensen te voorzien van de juiste informatie. Er is nuttige informatie beschikbaar in het Engels, Italiaans en Spaans op de website van het voornoemde Dicasterie: <https://www.humandevlopment.va/it/vatican-covid-19.html>. Laten wij doen wat wij kunnen, om onze rol in de verschillende delen van de wereld, waar wij zijn en werken, te kunnen blijven vervullen.

De komende maanden zijn belangrijk voor de UISG, omdat wij starten met de voorbereidingen van de Plenaire Bijeenkomst 2022. Om een maximale deelname te kunnen bewerkstelligen, zijn wij hier enkele maanden mee bezig. Alhoewel wij nog steeds hopen, dat vele algemene oversten in de maand Mei 2022 naar Rome zullen kunnen reizen, hebben wij een programma ontwikkeld dat uiteenvalt in vier delen, opdat zij die dan niet zullen kunnen reizen, niet zullen worden uitgesloten. Hieronder vindt u de betekenisvolle stappen, die wij willen zetten:

- | | |
|-------------------|---|
| Deel I: 14 Maart | Het verkennen van het thema: “Het omarmen van de kwetsbaarheid gedurende de Synodale Reis”. |
| Deel II: 4 April | Wat komt naar voren gedurende de voorbereiding van de Mei-Bijeenkomst? |
| Deel III: 2-6 Mei | Plenaire Bijeenkomst en Audiëntie bij Paus Franciscus (op 5 Mei). |
| Deel IV: 11 Juli | Het plukken van de vruchten. |

Wij willen onze leden ertoe aanzetten om deze data in hun agenda's te noteren, en deel te nemen op de data wanneer u kunt, persoonlijk of online. Het is nu een belangrijke vergaderperiode voor de leiders van religieuze congregaties wereldwijd, omdat we samen kunnen zijn met de wereldwijde Kerk gedurende het Synodale proces.

De verschillende UISG-projecten hebben zich goed ontwikkeld in moeilijke tijden. Het UISG-kantoor voor Zorg en Veiligheid heeft de nieuwe gezamenlijke UISG-USG-Commissie voor Zorg en Bescherming ondersteund. Vele webinars werden aangeboden aan algemene oversten en aan hun gedelegeerden over de verschillende aspecten van zorg voor en bescherming van minderjarigen en kwetsbare volwassenen. Wij blijven de algemene oversten aanzetten tot de benoeming van een veiligheidsgedelegeerde, die deze belangrijke ontmoetingen online kan bijwonen. Een veiligheidsgedelegeerde is de persoon die voor de hele congregatie wordt benoemd voor de assistentie aan de algemene overste en aan haar Raad bij het onderwijs en de vorming van leden op het gebied van zorg en veiligheid, en bij het garanderen van het beleid en de procedures op dit gebied, die door haar of hem periodiek opnieuw moeten worden geverifieerd. Deze persoon zou ook kunnen worden ondersteund door een team, opdat "zorg en veiligheid" zich blijvend zullen bevinden in het hart van wat wij zijn, en van wat wij als religieuzen doen. Neemt u a.u.b. contact op met mejuffrouw Claudia Giampietro van het UISG-kantoor voor Zorg en Veiligheid (safeguarding@uisg.org) voor het benoemen van de veiligheidsgedelegeerde van uw congregatie, of voor welke hulp of informatie dan ook. Gedurende de eerste maanden van 2022 zullen de UISG-USG, in een gezamenlijke publicatie met de Pauselijke Commissie voor de Bescherming van Minderjarigen, de inhoud van de afgelopen webinars toegankelijk maken. Deze publicaties zullen in drie talen verschijnen (Italiaans, Spaans en Engels).

De gezamenlijke Commissie voor Zorg en Bescherming werkt nauw samen met de Pauselijke Commissie voor de Bescherming van Minderjarigen, en met het nieuwe Instituut van Antropologie en Interdisciplinaire Studies over de Menselijke Waardigheid en Zorg (IADC) van de Gregoriaanse Universiteit. Dit nieuwe instituut biedt uiteenlopende programma's op uiteenlopende niveaus, en een toenemend aantal zusters volgt en ontvangt hier gespecialiseerde vorming op het gebied van zorg en veiligheid. Deze programma's worden aangeboden in het Engels en Spaans. Raadpleegt u de volgende links voor verdere betekenisvolle informatie:

<https://www.unigre.it/en/events-and-communication/communication/news-and-press-releases/creation-of-the-institute-of-anthropology-iadc/>

<https://www.tutelaminorum.org>

Tenslotte, willen wij u ertoe aanzetten om uw congregatie ertoe te bewegen om u aan te sluiten bij de wereldwijde katholieke gemeenschap, die het antwoord was op de oproep van Paus Franciscus om deel te nemen aan een zeven jaar lang traject, dat ons moet brengen naar een duurzame en integrale ecologie, door het in gang brengen van het actieplatform van Laudatio Si. De toewijding aan deze bereidheid brengt de wens van de vrouwelijke religieuzen tot uitdrukking om in te gaan op de "urgente oproep" in Laudatio Si om te luisteren naar en te antwoorden op de roep van de Aarde en op de roep van de armen, en hiervan aldus een congrationele prioriteit te maken. Verdere informatie hierover is beschikbaar op de website "het zaaien van hoop voor de planeet" - <https://www.sowinghopefortheplanet.org/>. Wij leren hierdoor de voordelen van de wereldwijde samenwerking en van het wereldwijde netwerken, om aldus te kunnen antwoorden op de oproep van Paus Franciscus tot een persoonlijke en communautaire ecologische conversie.

Berichten

Broeders worden, Zusters worden

Een ontmoeting tussen de UISG en de USG over “Fratelli Tutti”: het Gewijde Leven in dienst van de broederschap in een verwonde wereld, op 26, 27 en 28 mei 2021.

Deze gezamenlijke ontmoeting van de leden van de USG en de UISG is voortgekomen uit de groeiende wens van de dagelijkse besturen van de USG en de UISG om in de gelegenheid te worden gesteld om de leiders van de vrouwelijke en mannelijke congregaties samen te laten komen, om gezamenlijk na te kunnen denken over de belangrijke kwesties waarmee Kerk en wereld in deze periode worden geconfronteerd. De structuur en het functioneren van de twee Unies verschillen in zekere mate van elkaar. De USG organiseert elk jaar twee plenaire vergaderingen, in Mei en in November, terwijl de UISG één keer in de drie jaar plenair vergadert. Normaliter nemen ongeveer 125 leden van de USG aan hun vergaderingen deel, en zo is dan ook besloten om eenzelfde aantal algemene oversten van de UISG aan hun plenaire vergadering van Mei te laten deelnemen. Het gekozen thema was: “*Het Gewijde Leven in dienst van de broederschap in een verwonde wereld*”. De deelnemers van de UISG omvatten op de eerste plaats de leden van het dagelijks bestuur van de UISG en de gedelegeerden van de Constellaties van de UISG, in de hele wereld. De rest van de deelnemers is geselecteerd, met als doel om alle delen van de wereld vertegenwoordigd te laten zijn, en verder waren de grotere constellaties door extra deelnemers vertegenwoordigd. Het was een eerste en historische ontmoeting, die door alle deelnemers in hoge mate is gewaardeerd. Men is van plan om geleidelijk aan méér van zulke bijeenkomsten te organiseren, naarmate men een verdere gezamenlijke synodale weg inslaat, en dan zullen andere leden van de UISG voor deelname worden uitgenodigd.

Voor het lezen van de getuigenissen van de deelnemers kan de website www.uisg.org worden geraadpleegd.

Zusters geven kracht aan vrouwen (Sisters Empowering Women): een serie webinars met en over vrouwelijke religieuzen

De UISG heeft een serie van 6 webinars over 7 sleutelbegrippen van het leergezag van Paus Franciscus georganiseerd: synodaliteit, opvoeding, economie, gezondheid, vrede, zorg en voorspraak/bemiddeling.

Op deze weg, die is afgelegd van Maart tot Juli 2021, heeft de encycliek “*Fratelli Tutti*” ons begeleid. Het doel van deze serie was om te laten zien hoe de vrouwelijke religieuzen van de wereld, uitgaande van de door hen vervulde missie, deze broederschap en zusterschap tussen mensen kunnen creëren via de kracht die zij kunnen geven aan vrouwen in het bijzonder, en aan het volk in het algemeen.

Alle personen die deze webinars hebben verzorgd, waren vrouwelijke religieuzen met aanstellingen bij de Pauselijke universiteiten of bij de departementen van het Vaticaan, of hielden zich bezig met een specifieke missie gekoppeld aan het thema van het webinar. Bijna 2.000 personen hebben aan deze webinars deelgenomen. Voor het eerst kon worden deelgenomen in 8 talen: aan de gebruikelijke internationale

talen, zijn Pools, Arabisch en Duits toegevoegd. Een uitdaging en een investering, opdat de zusters elkaar konden leren kennen.

De opnames in deze 8 talen, kunnen worden geraadpleegd via de link: <http://bit.ly/Empowering2021>

Een platform 'Laudato Si'

In Mei 2021 is het bijzondere jaar, toegewijd aan 'Laudato Si', afgesloten, en werd het platform 'Laudato Si' gepresenteerd, met initiatieven en hulpmiddelen voor de congregaties gedurende de komende zeven jaar: elk jaar is er een nieuw thema. De UISG werkt samen met het Vaticaans Departement voor de Integrale Menselijke Ontwikkeling, via de Campagne "het zaaien van hoop voor de Planeet", in de persoon van zuster Sheila Kinsey, die het initiatief coördineert. Zr. Sheila is erin geslaagd om een echte adreslijst van zusters op te stellen, die namens hun congregatie de missieopdracht "integrale ecologie" vervullen. Deze 'Laudato Si'-religieuzen vormen een echte spirituele beweging (een kritische massa), die ons ertoe oproept, om ons gemeenschappelijk huis te onderhouden en te verzorgen. Er is een website geopend, die geheel is gewijd aan 'Laudato Si': www.laudatosi.va. Om op de hoogte te blijven over de campagne, dient u de volgende website te bezoeken: www.sowinghopefortheplanet.org

Digitale communicatie en de pandemie

"De congregaties die al een aantal aangepaste virtuele ruimtes ter beschikking hadden, hebben de afzonderingssituatie op een relationelere wijze kunnen ervaren, en hebben ook de mogelijkheid gehad om sneller en creatiever te antwoorden, vanuit hun missionaire en pastorale invalshoek, op de behoeftes van hun omgeving". Enkele congregaties hebben gevraagd om een beschouwing over de verandering van onze relatie met de informatie- en communicatietechnologie gedurende de pandemie: wat hebben wij geleerd, en hoe kunnen wij aan deze lering waarde geven?

Wat kan ik in mijn werkelijkheid doen om inhoud te geven aan wat we hiermee geleerd hebben?

Wat moet ik mijzelf aanleren om deze twee dimensies, de virtuele en de materiële, op integrale wijze te kunnen ervaren?

De werkelijkheid van vandaag is zowel virtueel als materieel: gedurende het laatste anderhalve jaar hebben we op natuurlijke wijze in het virtuele geleefd; onze uitdaging is nu om de potentiële inhoud hiervan niet te verliezen, en ons ertoe te vormen om deze twee dimensies van de werkelijkheid, als gewijde personen, te blijven beleven in een voortgaand digitaal bewustzijn en een voortgaande digitale overdenking.

Het communicatiebureau van de UISG heeft, in samenwerking met de communicatiebureaus van enkele congregaties, een document opgesteld met enkele beschouwingen en vragen over de dialoog en de persoonlijke en institutionele overdenking met betrekking tot "communicatie en pandemie".

Dit document kunt u in drie talen raadplegen op de website van de UISG: www.uisg.org

Samenwerking tussen de oversten en de communicatiedeskundigen

In de maand Mei heeft er een dialoog plaatsgevonden tussen de oversten en de communicatiedeskundigen van verschillende instituten, met als doel om aan te geven welke weg moet worden gevolgd, om een samenwerking tussen deze twee taken binnen dezelfde congregatie te vergemakkelijken, hetgeen in het voordeel is van onze gemeenschappelijke missie.

De digitale communicatie speelt in de hedendaagse tijd een fundamentele rol: men kan communicatie niet voorkomen, omdat anderen dat anders in onze plaats zullen doen, en dit plaatst het religieuze leven voor nieuwe vragen en nieuwe uitdagingen: men moet investeren in de communicatie en in de vorming van de zusters. Om zorg te kunnen dragen voor het eigen communicatiebeleid, is er een efficiënte samenwerking nodig tussen de oversten en de zusters (of de leken) aan wie de communicatiemissie is toebedeeld.

Indien u het document hierover wilt downloaden, in het Spaans, Engels of Frans, raadpleegt u dan de volgende link: <https://bit.ly/3gyqKVK>

Zusters, de globale bemiddeling: het UISG-project bemiddeling

“De zusters zijn bij zoveel aspecten van het dagelijks leven betrokken, met name aan de zijde van hen die aan de randen van de maatschappij leven. We zijn betrokken bij het onderwijs en bij de gezondheidszorg, en ook bij de ontwikkeling van de gemeenschap, en op dezelfde wijze bij opkomende kwesties, zoals de mensenhandel, de migratie en de zorg voor de Aarde.

Als zusters willen we inzicht krijgen in hoe wij de personen kunnen begeleiden op hun weg, hoe wij hun reisgezellen kunnen zijn, die hen erbij helpen om van zich te laten horen, en die ook namens hen hun stem willen verheffen. We zijn zeer bezorgd over de zorg voor het milieu, die wij van dag tot dag achteruit zien gaan, en wij zijn bezorgd voor de effecten van de klimaatsverandering, die ons gezamenlijke leven op Aarde zullen beïnvloeden. De Aarde is ons gemeenschappelijke huis, en wij willen, samen met alle personen van goede wil, werken aan een verandering” (Zr. Patricia Murray, uitvoerend secretaresse van de UISG).

Dit is het meest recente project, waarvoor de UISG het initiatief heeft genomen: Het promoten van vormingsinitiatieven om de zusters te helpen bij het verlenen van voorspraak/bemiddeling en het ondernemen van communicatiecampagnes, om aldus kennis te kunnen verspreiden over de missie van de zusters op het gebied van gezondheidszorg, ecologie en mensenhandel.

Voor informatie hierover, kunt u contact opnemen met: advocacy.coordinator@uisg.org , of onze website bezoeken: www.uisg.org

SECRETARIAAT VAN DE UISG

<i>SECRETARIAT</i>	Sr. Patricia Murray, ibvm <i>segretaria.esecutiva@uisg.org</i>	
	<i>Algemene Secretaresse</i> 06 684002 36	
	Rosalia Armillotta <i>ufficio.segreteria@uisg.org</i>	
	<i>Assistent van de Algemene Secretaresse</i> 06 684002 38	
<i>FINANCIES</i>	Aileen Montojo <i>economato@uisg.org</i>	
	<i>Financieel Administrateur</i> 06 684002 12	
	Sr. Sunitha Luscious, zsc	
	<i>Assistent Financieel Administrateur</i>	
	Patrizia Balzerani <i>assistente.economato@uisg.org</i>	
	<i>Membership Secretaresse</i> 06 684002 49	
<i>COMMUNICATIE</i>	Patrizia Morgante <i>comunicazione@uisg.org</i>	
	<i>Eindverantwoordelijke communicatie</i> 06 684002 34	
	Sr. Thérèse Raad, sdc <i>comunicazione@uisg.org</i>	
	<i>Communicatiebureau (Vrijwilliger)</i> 0668.400.233	
	Antonietta Rauti <i>bollettino@uisg.org</i>	
	<i>Coördinator UISG-Bulletin</i> 06 684002 30	
<i>DIENSTEN</i>	Bianca Pandolfi <i>info@uisg.org</i>	
	<i>UISG Information Office</i>	
	Svetlana Antonova <i>assis.tec@uisg.org</i>	
	<i>Technisch Assistent Algemene Diensten</i> 0668.400.250	
<i>PROJECTEN</i>	Sr. Florence de la Villeon, rscj <i>rete.migranti@uisg.org</i>	
	<i>Project Migranten</i> 06 68400.231	
	Sr. Gabriella Bottani, smc <i>coordinator@talithakum.info</i>	
	<i>Coördinator Talitha Kum</i> 06 684002 35	
	Sr. Mayra Cuellar, mb	
	<i>Talitha Kum Database</i>	
	Sr. Mary Niluka Perera, sgs <i>ccc@uisg.org</i>	
	<i>Catholic Care for Children International</i> 0668.400.225	
	Claudia Giampietro <i>safeguarding@uisg.org</i>	
	<i>Office for Care and Protection</i> 0668.400.225	
Sr. M. Cynthia Reyes, sra <i>formators.programme@uisg.org</i>		
<i>Coördinator UISG Vorming Program</i> 0668.400.227		
Paula Jordão <i>formation@uisg.org</i>		
<i>Formation Coordinator</i> 0668.400.245		
Giulia Oliveri <i>gm@uisg.org</i>		
<i>Grant Manager</i> 0668.400.229		
Canon Law Council <i>canoniste@uisg.org</i>		
	0668.400.223	